

УТВЕРЖДЕНО
Советом Директоров
Акционерного общества
«Страховая компания «Евразия»
Протокол от «28» декабря 2022 года.

Евразия
СТРАХОВАЯ КОМПАНИЯ

**ПРАВИЛА
ОБЯЗАТЕЛЬНОГО СТРАХОВАНИЯ ГРАЖДАНСКО-ПРАВОВОЙ
ОТВЕТСТВЕННОСТИ ВЛАДЕЛЬЦЕВ ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ**

Настоящие Правила обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств (далее – Правила страхования) разработаны в одностороннем порядке акционерным обществом «Страховая компания «Евразия» на основании законодательства Республики Казахстан и определяют порядок заключения и исполнения договора обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств.

ОГЛАВЛЕНИЕ:

1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ.
2. ОБЪЕКТ СТРАХОВАНИЯ.
3. ЛИЦА, ГРАЖДАНСКО-ПРАВОВАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ КОТОРЫХ ПОДЛЕЖИТ ОБЯЗАТЕЛЬНОМУ СТРАХОВАНИЮ.
4. ДОГОВОР ОБЯЗАТЕЛЬНОГО СТРАХОВАНИЯ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ВЛАДЕЛЬЦЕВ ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ И ПОРЯДОК ЕГО ЗАКЛЮЧЕНИЯ.
5. СТАНДАРТНЫЙ ДОГОВОР.
6. КОМПЛЕКСНЫЙ ДОГОВОР.
7. ДЕЙСТВИЕ ДОГОВОРА ОБЯЗАТЕЛЬНОГО СТРАХОВАНИЯ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ВЛАДЕЛЬЦЕВ ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ.
8. ПРЕКРАЩЕНИЯ ДЕЙСТВИЯ И ДОСРОЧНОЕ ПРЕКРАЩЕНИЕ ДОГОВОРА ОБЯЗАТЕЛЬНОГО СТРАХОВАНИЯ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ВЛАДЕЛЬЦЕВ ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ.
9. РАЗМЕР СТРАХОВОЙ ПРЕМИИ.
10. УМЕНЬШЕНИЕ РАЗМЕРА СТРАХОВОЙ ПРЕМИИ.
11. ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ УСЛУГИ, ПРЕДОСТАВЛЯЕМЫЕ СТРАХОВЩИКОМ.
12. ПОРЯДОК УПЛАТЫ СТРАХОВОЙ ПРЕМИИ.
13. ПРАВА И ОБЯЗАННОСТИ СТОРОН.
14. ПРАВА ПОТЕРПЕВШЕГО.
15. ОПРЕДЕЛЕНИЕ СТРАХОВОГО СЛУЧАЯ И РАЗМЕРА ПРИЧИНЕННОГО ВРЕДА.
16. ДЕЙСТВИЯ ЛИЦ ПРИ НАСТУПЛЕНИИ ТРАНСПОРТНОГО ПРОИСШЕСТВИЯ ПРИ ОТСУТСТВИИ ПОТЕРПЕВШИХ, КОТОРЫМ ПРИЧИНЕН ВРЕД ЖИЗНИ, ЗДОРОВЬЮ.
17. ПРЕДЕЛЫ ОТВЕТСТВЕННОСТИ СТРАХОВЩИКА.
18. УСЛОВИЯ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ СТРАХОВОЙ ВЫПЛАТЫ.
19. ПОРЯДОК ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ СТРАХОВОЙ ВЫПЛАТЫ.
20. ПРЯМОЕ УРЕГУЛИРОВАНИЕ.
21. СТРАХОВАЯ ВЫПЛАТА ПРИ ПРИЧИНЕНИИ ВРЕДА НЕСКОЛЬКИМИ ЛИЦАМИ.
22. ОСНОВАНИЯ ОСВОБОЖДЕНИЯ СТРАХОВЩИКА ОТ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ СТРАХОВОЙ ВЫПЛАТЫ.
23. ПРАВО ОБРАТНОГО ТРЕБОВАНИЯ К ЛИЦУ, ПРИЧИНИВШЕМУ ВРЕД.
24. ПОРЯДОК РАССМОТРЕНИЯ СПОРОВ.
25. ОСОБЕННОСТИ УРЕГУЛИРОВАНИЯ СПОРОВ ПО ОБЯЗАТЕЛЬНОМУ СТРАХОВАНИЮ ГРАЖДАНСКО-ПРАВОВОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ВЛАДЕЛЬЦЕВ ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ

Статья 1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Настоящие Правила страхования разработаны в соответствии с Гражданским кодексом Республики Казахстан, Законом Республики Казахстан от «18» декабря 2000 года №126-П «О страховой деятельности», Законом Республики Казахстан от «01» июля 2003 года N 446-П «Об обязательном страховании гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств» (далее – Закон об обязательном страховании).
2. На условиях настоящих Правил страхования акционерное общество «Страховая компания «Евразия», именуемое в дальнейшем страховщик, заключает договоры

обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств.

3. Настоящие Правила страхования определяют порядок и условия обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств.

4. Обязательное страхование гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств (далее - обязательное страхование) имеет целью обеспечение защиты имущественных интересов третьих лиц, жизни, здоровью и (или) имуществу которых причинен вред в результате эксплуатации транспортных средств, посредством осуществления страховых выплат.

5. В Правилах страхования используются следующие основные понятия:

1) **страховой омбудсман** - независимое в своей деятельности физическое лицо, осуществляющее урегулирование разногласий между участниками страхового рынка в соответствии с Законом Республики Казахстан «О страховой деятельности»;

2) **система «бонус-малус»** – система скидок и надбавок, используемая при расчете размера страховой премии, подлежащей уплате по договору обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств, посредством применения к страхователю (застрахованному) повышающих или понижающих коэффициентов в зависимости от наличия или отсутствия у страхователя (застрахованного) страховых случаев по его вине с присвоением соответствующего класса;

3) **потерпевший** – лицо, жизни, здоровью и (или) имуществу которого причинен вред в результате эксплуатации транспортного средства;

4) **пассажир** - физическое лицо, заключившее договор перевозки с перевозчиком в устной или письменной форме;

5) **комплексный договор** - договор обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств, заключаемый физическим лицом, являющимся владельцем двух и более единиц транспортных средств, указанных в страховом полисе, и действующий в отношении только одного застрахованного физического лица;

6) **гражданско-правовая ответственность владельца транспортного средства** - установленная гражданским законодательством Республики Казахстан обязанность физических и юридических лиц возместить вред, причиненный жизни, здоровью и (или) имуществу третьих лиц в результате эксплуатации транспортного средства как источника повышенной опасности;

7) **эксплуатация транспортного средства** - использование транспортного средства для передвижения по дорогам, а также по прилегающим к ним обустроенным или приспособленным и используемым для движения транспортных средств территориям;

8) **владелец транспортного средства** - физическое или юридическое лицо, владеющее транспортным средством на праве собственности, праве хозяйственного ведения или праве оперативного управления либо любым другим законным основанием (договоре имущественного найма, в силу распоряжения компетентного органа о передаче транспортного средства и другое);

9) **транспортное происшествие** – происшествие (в том числе дорожно-транспортное происшествие), возникшее в процессе эксплуатации транспортного средства и с его участием, а также движения отделившихся от транспортного средства частей и находящегося на нем груза, в результате которых причинен вред третьим лицам;

10) **выгодоприобретатель** - лицо, которое в соответствии с Законом является получателем страховой выплаты;

11) **страховой случай** - событие, с наступлением которого договор страхования предусматривает осуществление страховой выплаты;

12) **страховая сумма** - сумма денег, на которую застрахован объект страхования, и которая представляет собой предельный объем ответственности страховщика при наступлении страхового случая;

13) **страховая премия** - сумма денег, которую страхователь обязан уплатить страховщику за принятие последним обязательств произвести страховую выплату страхователю (выгодоприобретателю) в размере, определенном договором страхования;

14) **страховая выплата** – сумма денег, выплачиваемая страховщиком выгодоприобретателю в пределах страховой суммы при наступлении страхового случая;

15) **страховщик** - юридическое лицо, получившее лицензию на право осуществления страховой деятельности на территории Республики Казахстан в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан, обязанное при наступлении страхового случая произвести страховую выплату страхователю или иному лицу, в пользу которого заключен договор (выгодоприобретателю), в пределах определенной договором суммы (страховой суммы);

16) **застрахованный** - лицо, в отношении которого осуществляется страхование;

17) **страхователь** - лицо, заключившее договор страхования со страховщиком. Если иное не предусмотрено договором страхования, страхователь одновременно является застрахованным;

18) **стандартный договор** - договор обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств, заключаемый физическим или юридическим лицом, являющимся владельцем транспортного средства, указанного в страховом полисе, и действующий в отношении одного или нескольких застрахованных лиц;

19) **прямое урегулирование** - механизм урегулирования страхового случая, при котором возмещение вреда, причиненного жизни, здоровью и (или) имуществу потерпевшего в транспортном происшествии, осуществляет страховщик, с которым у потерпевшего заключен договор обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств в пределах объема ответственности, предусмотренного Законом об обязательном страховании;

Определения вводятся в действие с 01.01.2024 года:

20) **упрощенный порядок урегулирования страхового случая** – урегулирование страхового случая при упрощенном оформлении транспортного происшествия в порядке и на условиях, которые установлены настоящим Законом и нормативным правовым актом уполномоченного органа;

21) **упрощенное оформление транспортного происшествия** – оформление документов о транспортном происшествии без участия сотрудников органов внутренних дел в порядке и на условиях, которые установлены настоящим Законом;

22) **фактор достоверности** – коэффициент, характеризующий степень доверия к используемым данным единой базы данных по страхованию, необходимый для расчета поправочных коэффициентов;

23) **таргетируемая убыточность** – коэффициент, характеризующий целевой показатель убыточности по обязательному страхованию гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств, используемый для расчета поправочных коэффициентов.

Статья 2. ОБЪЕКТ СТРАХОВАНИЯ

1. Объектом обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств (далее - обязательное страхование ответственности владельцев транспортных средств) является имущественный интерес застрахованного лица, связанный с его обязанностью, установленной гражданским законодательством Республики Казахстан, возместить вред, причиненный жизни, здоровью и (или)

имуществу третьих лиц в результате эксплуатации транспортного средства как источника повышенной опасности.

Статья 3. ЛИЦА, ГРАЖДАНСКО-ПРАВОВАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ КОТОРЫХ ПОДЛЕЖИТ ОБЯЗАТЕЛЬНОМУ СТРАХОВАНИЮ

1. Обязательному страхованию подлежит гражданско-правовая ответственность владельцев:

1) легковых, грузовых автомобилей, автобусов, микроавтобусов и транспортных средств, построенных на их базе, мототранспорта и прицепов (полуприцепов) к ним, зарегистрированных (подлежащих государственной регистрации) в подразделениях уполномоченного органа по обеспечению безопасности дорожного движения, а также трамваев и троллейбусов;

2) временно въехавших (ввезенных) на территорию Республики Казахстан;

3) транспортных средств, указанных в подпунктах 1) и 2) настоящего пункта, доставляемых своим ходом с организаций-изготовителей, ремонтных и торговых организаций, органов таможенного контроля к месту регистрации, а также снятых с учета подразделением уполномоченного органа по обеспечению безопасности дорожного движения в связи с изменением места жительства владельца или изменением права собственности.

2. Гражданско-правовая ответственность владельца транспортного средства подлежит страхованию по каждой единице эксплуатируемого им транспортного средства.

3. Договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств не заключается в случае въезда на территорию Республики Казахстан зарегистрированного в другом государстве транспортного средства, владелец которого заключил договор страхования ответственности владельцев транспортных средств, признаваемый Республикой Казахстан в соответствии с условиями международного договора, заключенного между этим государством и Республикой Казахстан.

4. Договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств не заключается владельцами, транспортные средства которых не подлежат государственной регистрации и учету (за исключением трамваев и троллейбусов) в подразделениях уполномоченного органа по обеспечению безопасности дорожного движения в соответствии с законодательством Республики Казахстан, за исключением случаев, когда транспортное средство считается находящимся в международном движении по территории Республики Казахстан.

5. Не подлежит обязательному страхованию гражданско-правовая ответственность лица, управляющего транспортным средством в силу исполнения своих служебных или трудовых обязанностей, в том числе на основании трудового или иного договора с владельцем транспортного средства, либо в присутствии владельца транспортного средства на основании его волеизъявления без оформления письменной формы сделки.

Статья 4. ДОГОВОР ОБЯЗАТЕЛЬНОГО СТРАХОВАНИЯ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ВЛАДЕЛЬЦЕВ ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ И ПОРЯДОК ЕГО ЗАКЛЮЧЕНИЯ

1. Обязательное страхование ответственности владельцев транспортных средств осуществляется на основании договора, заключаемого между страхователем и страховщиком в соответствии с настоящими Правилами страхования.

2. Договором обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств предусматривается осуществление страховой выплаты по обязательствам, возникшим вследствие причинения вреда жизни, здоровью и (или) имуществу потерпевшего, за исключением возмещения морального вреда и упущенной выгоды потерпевшего, включая утрату товарной стоимости имущества, а также возмещения

неустойки в связи с нарушением потерпевшим сроков поставки товаров или производства работ (оказания услуг), иных его обязательств по контрактам (договорам).

3. По договору обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств страхователь обязуется уплатить страховую премию, а страховщик обязуется при наступлении страхового случая осуществить страховую выплату выгодоприобретателю в размере, порядке и сроки, которые установлены настоящими Правилами страхования.

4. Договоры обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств подразделяются на следующие виды:

- 1) стандартный;
- 2) комплексный.

5. Договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств заключается путем оформления страховщиком страхового полиса в электронной форме.

6. Основанием для заключения договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств является заявление страхователя, содержащее данные, необходимые для расчета страховой премии и идентификации страхователя, застрахованного.

7. Договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств по желанию страхователя может быть заключен путем обращения к страховщику либо обмена электронными информационными ресурсами между страхователем и страховщиком.

8. Внесение изменений и дополнений в страховой полис не допускается.

9. Оплата страховой премии по договору обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств производится физическим лицом единовременным платежом.

10. Если страховщик заключил договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств на условиях, ухудшающих положение страхователя (застрахованного) или потерпевшего по сравнению с тем, которое предусмотрено Законом об обязательном страховании, то при наступлении страхового случая страховщик несет обязательства перед страхователем (застрахованным) и потерпевшим на условиях, установленных Законом об обязательном страховании.

11. Страховщик не вправе отказать страхователю в заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев объектов, за исключением случаев, предусмотренных законами Республики Казахстан.

Статья 5. СТАНДАРТНЫЙ ДОГОВОР

1. По стандартному договору может быть застрахована гражданско-правовая ответственность одного или нескольких владельцев транспортного средства.

2. Стандартный договор заключается на каждую единицу эксплуатируемого транспортного средства.

3. Страховой полис должен содержать сведения о страхователе (застрахованном, застрахованных) и эксплуатируемом транспортном средстве.

4. По стандартному договору считается застрахованным гражданско-правовая ответственность страхователя (застрахованного), возникшая в результате причинения вреда третьим лицам самим страхователем (застрахованным) либо в случае:

- 1) управления транспортным средством лицом, имеющим право на его управление в присутствии страхователя (застрахованного);
- 2) управления транспортным средством лицом на основании трудового или иного договора со страхователем (застрахованным), оформленного в письменной форме;

3) управления транспортным средством лицом, противоправно завладевшим транспортным средством, если ответственность за причиненный вред возложена на страхователя (застрахованного).

Статья 6. КОМПЛЕКСНЫЙ ДОГОВОР

1. По комплексному договору может быть застрахована гражданско-правовая ответственность физического лица, являющегося владельцем двух и более единиц транспортных средств.

2. Комплексный договор заключается на каждую единицу эксплуатируемого транспортного средства.

3. Страховой полис должен содержать сведения о страхователе (застрахованном) - физическом лице и эксплуатируемых им транспортных средствах.

4. По комплексному договору считается застрахованным гражданско-правовая ответственность страхователя (застрахованного), возникшая в результате причинения вреда третьим лицам самим страхователем (застрахованным) либо в случае:

1) управления транспортным средством лицом, имеющим право на его управление в присутствии страхователя (застрахованного);

2) управления транспортным средством лицом, противоправно завладевшим транспортным средством, если ответственность за причиненный вред возложена на страхователя (застрахованного).

Статья 7. ДЕЙСТВИЕ ДОГОВОРА ОБЯЗАТЕЛЬНОГО СТРАХОВАНИЯ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ВЛАДЕЛЬЦЕВ ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ

1. Договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств действует в отношении всех лиц, признанных потерпевшими в соответствии с настоящими Правилами страхования, в том числе находящихся в транспортном средстве страхователя (застрахованного), являющегося виновным в причинении вреда, за исключением:

1) лица, управляющего этим транспортным средством в силу исполнения служебных или трудовых обязанностей со страхователем (застрахованным), в том числе на основании трудового или иного договора с владельцем транспортного средства, либо в присутствии страхователя (застрахованного) на основании его волеизъявления без оформления письменной формы сделки;

2) пассажиров, если страхователь (застрахованный) является перевозчиком, на которого распространяется требование законодательного акта Республики Казахстан, регламентирующего обязательное страхование гражданско-правовой ответственности перевозчика перед пассажирами;

3) работников страхователя (застрахованного), если законодательными актами Республики Казахстан на страхователя (застрахованного) как на работодателя возложена обязанность страховать работника от несчастных случаев при исполнении им трудовых (служебных) обязанностей.

2. Договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств вступает в силу и становится обязательным для сторон с даты, установленной договором обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств.

3. Договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств заключается сроком на двенадцать месяцев с даты вступления его в силу.

Договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств должен быть заключен с момента возникновения у физического или юридического лица права владения транспортным средством, но не позднее десяти рабочих дней с момента государственной регистрации (перерегистрации) данного транспортного средства в

подразделениях уполномоченного органа по обеспечению безопасности дорожного движения.

4. Допускается заключение договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств на срок иной, чем предусмотрено пунктом 3 настоящей статьи:

- 1) при сезонной эксплуатации транспортного средства, но не менее шести месяцев;
 - 2) с кредиторами (страхователями) принудительно ликвидируемой страховой организации-участника системы гарантирования страховых выплат;
 - 3) в случаях, предусмотренных подпунктом 3) пункта 1 статьи 3 настоящих Правил страхования на срок, предшествующий государственной регистрации транспортного средства, но не менее чем на пять календарных дней;
 - 4) в случае временного въезда транспортного средства на территорию Республики Казахстан на весь период временного въезда, но не менее чем на пять календарных дней.
5. В случае временного въезда транспортного средства на территорию Республики Казахстан договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств заключается на весь период временного въезда, но не менее чем на пять календарных дней.

6. Действие договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств ограничивается территорией Республики Казахстан, если иное не предусмотрено международным договором, заключенным Республикой Казахстан.

Статья 8. ПРЕКРАЩЕНИЯ ДЕЙСТВИЯ И ДОСРОЧНОЕ ПРЕКРАЩЕНИЕ ДОГОВОРА ОБЯЗАТЕЛЬНОГО СТРАХОВАНИЯ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ВЛАДЕЛЬЦЕВ ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ

1. Договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств считается прекращенным в случаях:

- 1) истечения срока действия договора;
- 2) досрочного прекращения договора;

2. При осуществлении страховой выплаты страховщик в течение одного рабочего дня информирует страхователя и организацию по формированию и ведению базы данных о прекращении действия договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств.

3. Договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств прекращается досрочно в случаях, установленных Гражданским кодексом Республики Казахстан.

4. Для досрочного прекращения договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств страхователь (в случае смерти страхователя - его наследник (наследники) подает письменное заявление страховщику.

5. При досрочном прекращении договора обязательного страхования ответственности владельцев и заключении нового договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств с этим же страховщиком страховщик имеет право на удержание части страховой премии, рассчитываемой по следующей формуле:

$ЧСП = СП * n/N$, где:

ЧСП - размер страховой премии, удерживаемой страховщиком (в тенге);

СП - размер страховой премии, оплаченной по договору обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств (в тенге);

n - срок, прошедший с момента вступления в силу договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств до момента его досрочного прекращения (в днях), включая день обращения;

N - срок заключения договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств (в днях).

6. При несоблюдении условия, предусмотренного пунктом 5 настоящей статьи, страховщик имеет право на удержание части страховой премии при досрочном прекращении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств в следующих размерах:

№ п/п	Срок, прошедший с момента вступления в силу договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств до момента его досрочного прекращения	Размер страховой премии, удерживаемой страховщиком (в процентах от годовой страховой премии)
1	2	3
1	до 4 (не включая 4)	15
2	от 4 до 8 (не включая 8)	20
3	от 8 до 17 (не включая 17)	30
4	от 17 до 25 (не включая 25)	40
5	от 25 до 33 (не включая 33)	50
6	от 33 до 42 (не включая 42)	60
7	от 42 до 50 (не включая 50)	70
8	от 50 до 58 (не включая 58)	75
9	от 58 до 67 (не включая 67)	80
10	от 67 до 75 (не включая 75)	85
11	от 75 до 83 (не включая 83)	90
12	от 83 до 92 (не включая 92)	95
13	от 92 и выше	100

Статья 9. РАЗМЕР СТРАХОВОЙ ПРЕМИИ

1. Для расчета годовой страховой премии, подлежащей уплате при заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, используется базовая страховая премия, к которой в зависимости от места регистрации транспортного средства, типа транспортного средства, возраста и стажа вождения страхователя (застрахованного), срока эксплуатации транспортного средства и наличия или отсутствия страховых случаев по вине лиц, гражданско-правовая ответственность которых застрахована (система «бонус-малус»), применяются коэффициенты, установленные пунктами 3-10 настоящей статьи.

Уменьшение или увеличение размера страховой премии по иным основаниям, не предусмотренным настоящим Законом, не допускается.

2. Базовая страховая премия устанавливается в размере 1,9 месячного расчетного показателя.

3. Коэффициенты по территории регистрации транспортного средства устанавливаются в следующем размере:

№ п/п	Наименование области, города республиканского значения, столицы	Размер коэффициента по территории регистрации транспортного средства (для столицы, городов республиканского и областного значения)
1	2	3
1.	Алматинская область	1,78
2.	Туркестанская область	1,01
3.	Восточно-Казахстанская область	1,96
4.	Костанайская область	1,95

5.	Карагандинская область	1,39
6.	Северо-Казахстанская область	1,33
7.	Акмолинская область	1,32
8.	Павлодарская область	1,63
9.	Жамбылская область	1,00
10.	Актюбинская область	1,35
11.	Западно-Казахстанская область	1,17
12.	Кызылординская область	1,09
13.	Атырауская область	2,69
14.	Мангистауская область	1,15
15.	Алматы	2,96
16.	Астана	2,2
17.	Шымкент	1,01

Вводится в действие с 01.01.2024 года:

3-1. К коэффициентам по территории регистрации транспортного средства, указанным в [пункте 3](#) настоящей статьи, для расчета страховой премии дополнительно применяются поправочные коэффициенты.

Расчет поправочных коэффициентов производится организацией по формированию и ведению базы данных с учетом показателей убыточности по территории регистрации транспортного средства, таргетируемой убыточности и фактора достоверности в порядке, определенном нормативным правовым актом уполномоченного органа.

Таргетируемая убыточность, фактор достоверности и поправочные коэффициенты утверждаются уполномоченным органом и публикуются на интернет-ресурсе уполномоченного органа в сроки, установленные нормативным правовым актом уполномоченного органа.

Значение таргетируемой убыточности должно находиться в диапазоне от шестидесяти до восьмидесяти процентов.

Страховщик вправе увеличить или уменьшить поправочные коэффициенты не более чем на десять процентов от значений, рассчитанных в соответствии с частью второй настоящего пункта, в порядке, определенном нормативным правовым актом уполномоченного органа.

4. Для иных городов и населенных пунктов в областях, указанных в пункте 3 настоящей статьи, для расчета годовой страховой премии дополнительно используется коэффициент корректировки в размере 0,8.

5. В случае временного въезда транспортного средства на территорию Республики Казахстан применяется коэффициент по территории регистрации в размере 4,4.

На случаи, предусмотренные подпунктом 3) пункта 1 статьи 3 настоящих Правил, коэффициенты по территории регистрации транспортного средства не распространяются.

6. Коэффициенты по типу транспортного средства устанавливаются в следующем размере:

№ п/п	Тип транспортного средства	Классификация в соответствии с нормативным правовым актом Министерства внутренних дел Республики Казахстан	Размер коэффициента по типу транспортного средства
1	2	3	4
1.	Легковые	«В» - автомобили, полная масса которых не превышает 3500 кг и число	2,09

		сидячих мест которых, помимо сидения водителя, не превышает 8	
2.	Автобусы до 16 пассажирских мест включительно	«Д» - автомобили, предназначенные для перевозки пассажиров и имеющие более 8 сидячих мест, помимо сидения водителя	3,26
3.	Автобусы свыше 16 пассажирских мест	«Д» - автомобили, предназначенные для перевозки пассажиров и имеющие более 8 сидячих мест, помимо сидения водителя	3,45
4.	Грузовые	«С» - грузовые автомобили, полная масса которых превышает 3500 кг	3,98
5.	Троллейбусы, трамваи	Троллейбусы, трамваи	2,33
6.	Мототранспорт	«А» - мотоциклы, мотороллеры и другие мототранспортные средства	1,00
7.	Прицепы (полуприцепы)	«Е» - составы транспортных средств с тягачами, относящимися к категориям транспортных средств «В», «С» или «Д»	1,00

7. Коэффициенты в зависимости от возраста и стажа вождения устанавливаются для физических лиц в следующем размере:

№ п/п	Возраст и стаж вождения	Размер коэффициента в зависимости от возраста и стажа вождения
1	2	3
1.	Менее 25 лет/стаж вождения менее 2 лет	1,10
2.	Менее 25 лет/стаж вождения более 2 лет	1,05
3.	25 лет и старше/стаж вождения менее 2 лет	1,05
4.	25 лет и старше/стаж вождения более 2 лет	1,00

8. Для юридических лиц коэффициент, предусмотренный пунктом 7 настоящей статьи, устанавливается в размере 1,2.

9. Коэффициенты в зависимости от срока эксплуатации транспортного средства устанавливаются в следующем размере:

№ п/п	Срок эксплуатации транспортного средства	Размер коэффициента в зависимости от срока эксплуатации транспортного средства
1	2	3
1.	До 7 лет включительно	1,00
2.	Свыше 7 лет	1,10

10. Порядок расчета и применения коэффициента по системе «бонус-малус» определяется нормативным правовым актом уполномоченного органа.

14. При заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств на срок менее двенадцати месяцев, за исключением случаев

временного въезда на территорию Республики Казахстан, размеры страховых премий на единицу транспортного средства рассчитываются по следующей формуле:

$СП = ГСП * n/N$, где:

СП - размер страховой премии по договору обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, заключаемого на срок менее двенадцати месяцев (в тенге);

ГСП - размер годовой страховой премии (в тенге);

n - срок заключения договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств (в днях);

N - 365 дней (в високосный год 366 дней).

В случае временного въезда на территорию Республики Казахстан размер страховой премии на единицу транспортного средства рассчитывается по следующей формуле:

$СП = ГСП * K$, где:

СП - размер страховой премии по договору обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, заключаемому на срок менее двенадцати месяцев (в тенге), в случае временного въезда на территорию Республики Казахстан;

K - поправочный коэффициент в зависимости от срока пребывания на территории Республики Казахстан, указанный в пункте 15 настоящей статьи.

15. При заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств на период временного въезда на территорию Республики Казахстан устанавливаются следующие коэффициенты:

№ п/п	Срок страхования при осуществлении обязательного страхования гражданской ответственности владельцев транспортных средств, зарегистрированных в иностранных государствах и временно используемых на территории Республики Казахстан	Коэффициент
1	до 15 дней (включительно)	0,2
2	от 16 дней до 1 месяца	0,3
3	2 месяца	0,4
4	3 месяца	0,5
5	4 месяца	0,6
6	5 месяцев	0,65
7	6 месяцев	0,7
8	7 месяцев	0,8
9	8 месяцев	0,9
10	9 месяцев	0,95
11	10 месяцев и более	1

16. По комплексному договору страховая премия уплачивается за одну единицу транспортного средства, при этом размер страховой премии определяется равным наибольшей величине из размеров страховых премий, установленных для транспортных средств, указанных в страховом полисе.

17. По стандартному договору страховая премия рассчитывается по каждому застрахованному и подлежит уплате страхователем в размере, равном наибольшей величине из размеров страховых премий, рассчитанных по каждому застрахованному.

Статья 10. УМЕНЬШЕНИЕ РАЗМЕРА СТРАХОВЫХ ПРЕМИЙ

1. Владельцы транспортных средств - участники Великой Отечественной войны и лица, приравненные по льготам к участникам Великой Отечественной войны, ветераны боевых действий на территории других государств, лица с инвалидностью первой и второй групп, пенсионеры при заключении стандартного договора уплачивают

страховые премии в размере пятидесяти процентов от подлежащей к уплате страховой премии, рассчитанной в соответствии со статьей 9 настоящих Правил страхования. Если транспортное средство эксплуатируется также другими владельцами, не относящимися к категории лиц, указанных в части первой настоящего пункта, то обязательное страхование ответственности владельцев транспортных средств осуществляется без предоставления такой льготы.

Статья 11. ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ УСЛУГИ, ПРЕДОСТАВЛЯЕМЫЕ СТРАХОВЩИКОМ

1. Страховщик вправе при наличии согласия страхователя оказывать дополнительные платные услуги, связанные с оказанием помощи в случае транспортного происшествия, включая предоставление транспортного средства страхователю (застрахованному) на время ремонта поврежденного транспортного средства, предоставление услуг по сбору документов, необходимых для осуществления страховой выплаты, выезд на место транспортного происшествия представителя страховщика (аварийного комиссара) для оказания помощи страхователю.

Статья 12. ПОРЯДОК УПЛАТЫ СТРАХОВОЙ ПРЕМИИ

1. Если договором обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств не предусмотрено иное, страховая премия уплачивается страхователем, который является юридическим лицом разовым платежом. В случае, если Страхователь является физическим лицом страховая премия им уплачивается единовременно.

2. Страховщик вправе предусмотреть в договоре обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств уплату страховой премии Страхователем – юридическим лицом в рассрочку. При этом страховщик несет ответственность перед страхователем в течение всего срока действия договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств. Неуплата страхователем очередного страхового взноса не может являться для страховщика основанием для досрочного прекращения договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств.

3. Страховщик предоставляет возможность оплаты страховой премии безналичным способом через интернет-ресурс страховщика.

4. При несвоевременной уплате страховой премии/очередного страхового взноса страхователь обязан уплатить страховщику неустойку в порядке и размере, установленном статьей 353 Гражданского кодекса Республики Казахстан.

Статья 13. ПРАВА И ОБЯЗАННОСТИ СТОРОН

1. Страхователь (застрахованный) вправе:

- 1) требовать от страховщика разъяснения условий обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, своих прав и обязанностей по договору обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств;
- 2) запросить от организации по формированию и ведению базы данных информацию о наличии в базе данных сведений о договоре обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств и страховом случае (транспортном происшествии) по нему (данное право в части запроса сведений по страховому случаю (транспортному происшествию) также распространяется на выгодоприобретателя);

- 3) ознакомиться с результатами оценки размера причиненного вреда и расчетами размера страховой выплаты, произведенными страховщиком (в том числе посредством интернет-ресурса страховщика) и (или) независимым экспертом;
- 5) досрочно прекратить договор обязательного страхования ответственности владельцев объектов (данное право распространяется только на страхователя);
- 6) обратиться к Страховщику с учетом особенностей, предусмотренных статьями 27 настоящих Правил страхования, либо страховому омбудсману или в суд для урегулирования вопросов, возникающих из договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств;
- 7) направить заявление и прилагаемые документы страховому омбудсману (напрямую страховому омбудсману, в том числе через его интернет-ресурс, либо через страховщика, в том числе через его филиал, представительство, иное обособленное структурное подразделение, интернет-ресурс);
- 8) получить страховую выплату в случаях, предусмотренных настоящими Правилами страхования;

Договором обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств могут быть предусмотрены и другие права страхователя (застрахованного), не противоречащие законам Республики Казахстан.

2. Страхователь обязан:

- 1) при заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств представить страховщику сведения о себе, каждом застрахованном, включаемом в страховой полис, транспортном (транспортных) средстве (средствах), двойном страховании, сезонной эксплуатации транспортного средства, временном въезде на территорию Республики Казахстан и праве на уменьшение размера страховой премии и иные сведения, необходимые для внесения в заявление, и копии документов, подтверждающих сведения, указанные в заявлении, в порядке, предусмотренном настоящими Правилами страхования
- 2) уплачивать страховые премии в размере, порядке и сроки, которые установлены договором обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств;
- 3) незамедлительно, но не позднее пяти рабочих дней, как ему стало известно о наступлении транспортного происшествия, уведомить об этом Страховщика, с которым заключен договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, в письменной форме (нарочно либо путем обмена электронными информационными ресурсами). В случаях, когда страхователь и застрахованный не являются одним и тем же лицом, то обязанность по информированию страховщика о наступлении страхового случая возлагается на застрахованного. Если страхователь (застрахованный) по уважительным причинам не имел возможности выполнить указанные действия, он должен подтвердить это документально;
- 4) при совершении транспортного происшествия сообщить потерпевшим и сотрудникам уполномоченного органа по обеспечению безопасности дорожного движения наименование страховщика, с которым заключен договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств;
- 5) при совершении транспортного происшествия принять разумные и доступные в сложившихся обстоятельствах меры, чтобы предотвратить или уменьшить возможные убытки, в том числе меры к спасению имущества и оказанию помощи пострадавшим лицам;
- 6) сообщить в соответствующие органы и организации исходя из их компетенции (подразделения уполномоченного органа по обеспечению безопасности дорожного движения, органы государственной противопожарной службы, службу скорой медицинской помощи, аварийные службы) о транспортном происшествии и пострадавших лицах;

7) при совершении транспортного происшествия незамедлительно, но не позднее двух часов с момента получения письменного направления уполномоченного должностного лица пройти медицинское освидетельствование для установления факта употребления психоактивного вещества и состояния опьянения в соответствии с требованиями законодательства Республики Казахстан;

8) обеспечить переход к страховщику права обратного требования к лицу, ответственному за наступление страхового случая.

Договором обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств могут быть предусмотрены и другие обязанности страхователя, не противоречащие законам Республики Казахстан.

3. Обязанности страхователя, указанные в подпунктах 4), 5), 6), 7) пункта 2 настоящей статьи, возлагаются на лицо, непосредственно управлявшее транспортным средством в момент транспортного происшествия.

4. Страховщик вправе:

1) при заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, кроме сведений, предусмотренных Гражданским кодексом Республики Казахстан, требовать от страхователя представления сведений, необходимых для внесения в такой договор в соответствии с настоящими Правилами страхования;

2) запрашивать у соответствующих государственных органов и организаций, исходя из их компетенции, документы, подтверждающие факт наступления страхового случая (совершения транспортного происшествия) и размер вреда, причиненного потерпевшим;

3) устанавливать причины и иные обстоятельства транспортного происшествия;

4) предъявлять право обратного требования лицу, ответственному за причинение вреда, в случаях, предусмотренных статьями 24 настоящих Правил страхования;

5) отказать в осуществлении страховой выплаты, а также возмещении причиненного вреда в порядке, предусмотренном статьей 21 настоящих Правил страхования, полностью или частично по основаниям, предусмотренным статьей 23 настоящих Правил страхования.

Договором обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств могут быть предусмотрены и другие права страховщика, не противоречащие гражданскому законодательству Республики Казахстан.

5. Страховщик обязан:

1) ознакомить страхователя (застрахованного) с условиями обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, в том числе с правами и обязанностями сторон, возникающими из договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств;

2) по заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств оформить страхователю (застрахованному) страховой полис;

3) предоставить льготу по уплате страховой премии лицам, указанным в статье 10 настоящих Правил страхования;

4) при уведомлении о транспортном происшествии, совершенном в период действия страховой защиты по договору обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, незамедлительно зарегистрировать его и предоставить сведения по данному транспортному происшествию в организацию по формированию и ведению базы данных в соответствии с нормативным правовым актом уполномоченного органа;

5) в течение рабочего дня с даты получения письменного обращения потерпевшего или лица, имеющего согласно законам Республики Казахстан право на возмещение вреда в связи со смертью потерпевшего, письменно представить сведения о заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств (фамилия, имя, отчество (если оно указано в документе, удостоверяющем личность) страхователя, государственный номер регистрации транспортного средства, номер и

дата заключения) страхователем, являющимся виновником транспортного происшествия, при наличии документа, подтверждающего страховой случай;

6) в сроки и порядке, которые установлены настоящими Правилами страхования, по заявлению об определении размера вреда, причиненного имуществу, страхователя (застрахованного) либо потерпевшего (выгодоприобретателя) или их представителей провести расчет размера вреда, причиненного имуществу, и представить отчет о размере вреда на ознакомление выгодоприобретателю;

7) при недостаточности документов, подтверждающих факт наступления страхового случая и размер подлежащего возмещению страховщиком вреда, в течение трех рабочих дней со дня их получения сообщить об этом заявителю с указанием полного перечня недостающих и (или) неправильно оформленных документов;

8) при наступлении страхового случая произвести страховую выплату в размере, порядке и сроки, которые установлены настоящими Правилами страхования;

9) при обращении в письменной форме с требованием о возмещении причиненного вреда в порядке, предусмотренном статьей 21 настоящих Правил страхования, произвести возмещение причиненного вреда в размере, порядке и сроки, установленные настоящими Правилами страхования;

10) при получении от страхователя (потерпевшего, выгодоприобретателя) заявления на рассмотрение спора, возникшего из договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, рассмотреть требования страхователя (потерпевшего, выгодоприобретателя) и предоставить письменный ответ с указанием дальнейшего порядка урегулирования спора в течение пяти рабочих дней;

11) при получении от страхователя (потерпевшего, выгодоприобретателя) заявления, направляемого страховому омбудсману, перенаправить данное заявление, а также прилагаемые к нему документы страховому омбудсману в течение трех рабочих дней со дня получения;

12) при получении информации, предусмотренной пунктом 5 статьи 9 Закона об обязательном страховании, принять меры по урегулированию страхового случая в порядке, установленном нормативным правовым актом уполномоченного органа;

13) при получении от страхователя (потерпевшего, выгодоприобретателя) заявления, направляемого страховому омбудсману, перенаправить данное заявление, а также прилагаемые к нему документы страховому омбудсману в течение трех рабочих дней со дня получения;

14) возместить страхователю (застрахованному) расходы, понесенные им в целях предотвращения или уменьшения убытков при страховом случае;

15) обеспечить тайну страхования.

Договором обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств могут быть предусмотрены и другие обязанности страховщика, не противоречащие законам Республики Казахстан.

Статья 14. ПРАВА ПОТЕРПЕВШЕГО

1. Потерпевший вправе:

1) сообщить страховщику о транспортном происшествии, в результате которого ему причинен вред страхователем (застрахованным);

2) произвести вместо страхователя (застрахованного) сбор документов, необходимых для осуществления страховой выплаты, и представить их страховщику;

3) воспользоваться услугами любого медицинского учреждения;

4) ознакомиться с результатами произведенного страховщиком определения размеров причиненного вреда и страховой выплаты;

5) письменно обратиться к страховщику лица, виновного в причинении вреда жизни, здоровью и (или) имуществу потерпевшего, о подтверждении сведений о наличии

договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств (фамилия, имя, отчество (если оно указано в документе, удостоверяющем личность) страхователя, государственный номер регистрации транспортного средства, номер и дата заключения) у данного лица в порядке, предусмотренном подпунктом 5 пункта 5 статьи 13 настоящих Правил страхования;

6) письменно обратиться в организацию по формированию и ведению базы данных о представлении сведений о наличии либо отсутствии договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств (фамилия, имя, отчество (если оно указано в документе, удостоверяющем личность) страхователя, государственный номер регистрации транспортного средства, номер и дата заключения) у лица, виновного в причинении вреда жизни, здоровью и (или) имуществу потерпевшего, при наличии документа, подтверждающего страховой случай;

7) получить страховую выплату, а также возмещение причиненного вреда в порядке, предусмотренном статьей 21 настоящих Правил страхования;

8) обратиться к страховщику с учетом особенностей, предусмотренных статьей 26 настоящих Правил страхования, либо страховому омбудсману или в суд для урегулирования вопросов, возникающих из договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств;

9) направить заявление и прилагаемые документы страховому омбудсману (напрямую страховому омбудсману, в том числе его интернет-ресурс, либо через страховщика, его филиал, представительство).

10) предъявить требование о возмещении причиненного вреда к владельцу транспортного средства в размере превышения суммы причиненного вреда над суммой полученной страховой выплаты.

2. В случаях, предусмотренных настоящими Правилами страхования, права потерпевшего, установленные пунктом 1 настоящей статьи, переходят к иным лицам, выступающим в качестве выгодоприобретателей.

Статья 15. ОПРЕДЕЛЕНИЕ СТРАХОВОГО СЛУЧАЯ И РАЗМЕРА ПРИЧИНЕННОГО ВРЕДА.

1. Страховым случаем признается факт наступления гражданско-правовой ответственности застрахованного по возмещению вреда, причиненного жизни, здоровью и (или) имуществу лиц, признанных потерпевшими, в результате эксплуатации застрахованным транспортного средства, указанного в договоре обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств.

2. Размер вреда, причиненного жизни и здоровью потерпевшего, определяется в соответствии с настоящими Правилами страхования на основании документов, выданных соответствующими организациями.

3. Определение размера вреда, причиненного имуществу, осуществляется с применением лицензионного специализированного программного обеспечения страховщиком либо привлеченным им оценщиком на основании договора об оказании услуг.

Требования к специализированному программному обеспечению и порядок определения размера вреда, причиненного имуществу, устанавливаются нормативным правовым актом уполномоченного органа.

Страховщик и страхователь (застрахованный, выгодоприобретатель) согласовывают дату, время и место проведения осмотра поврежденного имущества в течение трех рабочих дней со дня подачи заявления об определении размера причиненного вреда. При этом осмотр поврежденного имущества должен быть произведен в течение пяти рабочих дней со дня подачи указанного заявления.

В случае, если осмотр поврежденного имущества не был произведен по вине страхователя (застрахованного, выгодоприобретателя) или по независящим от воли сторон обстоятельствам, страхователь (застрахованный, выгодоприобретатель) повторно обращается к страховщику с заявлением об определении размера причиненного вреда.

Определение размера вреда, причиненного имуществу, осуществляется страховщиком в срок не позднее пяти рабочих дней со дня осмотра и составления акта осмотра поврежденного имущества.»;

4. Если страховщиком в срок, установленный частью пятой пункта 3 настоящей статьи, не будет определен размер причиненного вреда, то страхователь (застрахованный) либо потерпевший (выгодоприобретатель) или их представители могут воспользоваться услугами оценщика и начать восстановление (утилизацию) имущества. Затраты на услуги оценщика, понесенные страхователем (застрахованным) либо потерпевшим (выгодоприобретателем) или их представителями, подлежат возмещению страховщиком вне зависимости от страховой выплаты

Определение размера вреда, причиненного транспортному средству, осуществляется оценщиком в соответствии с нормативным правовым актом уполномоченного органа, указанного в части второй пункта 3 настоящей статьи.

Результат определения размера вреда, причиненного транспортному средству, произведенного оценщиком, в случае, предусмотренном частью первой настоящего пункта, принимается страховщиком для осуществления страховой выплаты потерпевшему (выгодоприобретателю) или его представителю.

5. Страховщик осуществляет страховую выплату в размере вреда, определенном в соответствии с настоящей статьей.

6. Страховщик не вправе удерживать со страховой выплаты, причитающейся выгодоприобретателю, собственные расходы, связанные с определением размера вреда.

7. Умышленное создание страхового случая, а также иные мошеннические действия, направленные на незаконное получение страховой выплаты, влекут ответственность установленную законами Республики Казахстан.

Статья 16. ДЕЙСТВИЯ ЛИЦ ПРИ НАСТУПЛЕНИИ ТРАНСПОРТНОГО ПРОИСШЕСТВИЯ ПРИ ОТСУТСТВИИ ПОТЕРПЕВШИХ, КОТОРЫМ ПРИЧИНЕН ВРЕД ЖИЗНИ, ЗДОРОВЬЮ

1. В случае отсутствия потерпевших, которым причинен вред жизни, здоровью при совершении транспортного происшествия, его участники при наличии возможности должны уведомить страховщиков о происшедшем транспортном происшествии.

2. Страховщики вправе направить своих представителей на место транспортного происшествия.

3. Участники транспортного происшествия по взаимному согласию в оценке обстоятельств случившегося и размере причиненного вреда имуществу, предполагаемый размер которого не должен превышать пятьдесят месячных расчетных показателей, вправе самостоятельно составить схему происшествия и, подписав ее, прибыть на ближайший пост или в подразделение органов внутренних дел для его оформления.

4. Порядок составления и типовые формы схемы транспортного происшествия устанавливаются нормативным правовым актом Министерства внутренних дел Республики Казахстан по согласованию с уполномоченным органом.

Вводится в действие с 01.01.2024 года.

Статья 17. Упрощенный порядок урегулирования страхового случая

1. В случае отсутствия потерпевших, которым причинен вред жизни и (или) здоровью при совершении транспортного происшествия, его участники вправе осуществить упрощенное оформление транспортного происшествия путем составления декларации

об упрощенном порядке урегулирования страхового случая (далее – декларация) на согласованных ими условиях при соблюдении одновременно следующих требований:

1) транспортное происшествие произошло в результате взаимодействия (столкновения) двух транспортных средств (включая транспортные средства с прицепами (полуприцепами) к ним), гражданско-правовая ответственность владельцев которых в момент совершения данного транспортного происшествия была застрахована в соответствии с настоящим Законом;

2) в результате транспортного происшествия вред причинен только транспортным средствам, указанным в подпункте 1) настоящего пункта;

3) обстоятельства причинения вреда в результате транспортного происшествия, характер и перечень видимых повреждений транспортных средств, вина одного из участников транспортного происшествия не вызывают разногласий у участников транспортного происшествия и фиксируются в декларации;

4) участники транспортного происшествия согласны на размер страховой выплаты в пределах размера страховой суммы по каждому отдельному страховому случаю, установленного нормативным правовым актом уполномоченного органа;

5) оформление документов и сведений о транспортном происшествии осуществляется участниками транспортного происшествия путем составления декларации с использованием информационной системы страховой компании и информационной системы организации по формированию и ведению базы данных в порядке, определенном нормативным правовым актом уполномоченного органа.

2. Участники транспортного происшествия не должны покидать место транспортного происшествия до получения ими уведомления от организации по формированию и ведению базы данных о принятии страховщиком декларации.

В случае, если приложенные участниками транспортного происшествия к декларации фотоматериалы не позволяют определить марку, модель, идентификационный номер, государственный регистрационный номерной знак транспортного средства, участвовавшего в транспортном происшествии, а также обстоятельства причинения вреда, характер и перечень видимых повреждений транспортных средств в результате транспортного происшествия, страховщик вправе запросить у участников транспортного происшествия повторное направление фотоматериалов с использованием информационной системы страховой компании и информационной системы организации по формированию и ведению базы данных либо другим доступным способом.

Обстоятельства, указанные в части второй настоящего пункта, не являются основанием для отказа в принятии страховщиком декларации.

3. В случае несогласия одного из участников транспортного происшествия с оформлением упрощенного порядка урегулирования страхового случая страховая выплата осуществляется в соответствии со [статьей 19](#) настоящих Правил.

4. Порядок и условия упрощенного порядка урегулирования страхового случая, форма декларации и требования к документам, прилагаемым к ней, определяются нормативным правовым актом уполномоченного органа.

5. Упрощенный порядок урегулирования страхового случая может осуществляться посредством прямого урегулирования в порядке, определенном [статьей 21](#) настоящих Правил, при отсутствии разногласий между участниками транспортного происшествия по страховому случаю, о чем делается соответствующая отметка в декларации.

6. Страховщик вправе произвести осмотр транспортных средств участников транспортного происшествия для установления факта и обстоятельств страхового случая и расчета размера вреда.

Участники транспортного происшествия по требованию страховщика обязаны предоставить транспортные средства для проведения осмотра и сохранять поврежденное имущество в таком состоянии, в каком оно находилось после

транспортного происшествия, до осуществления страховой выплаты или направления страховщиком мотивированного отказа.

Порядок, условия, сроки осмотра страховщиком транспортных средств при упрощенном порядке урегулирования страхового случая определяются нормативным правовым актом уполномоченного органа.

7. Страховая выплата при упрощенном порядке урегулирования страхового случая осуществляется страховщиком в порядке и сроки, определенные нормативным правовым актом уполномоченного органа.

После осуществления страховой выплаты в соответствии с настоящей статьей обязательство страховщика по осуществлению страховой выплаты считается исполненным надлежащим образом, и выгодоприобретатель не вправе предъявлять страховщику дополнительные требования о возмещении вреда в части, превышающей предельный размер страховой суммы по каждому отдельному страховому случаю при упрощенном порядке урегулировании страхового случая.

8. Страховщик имеет право отказать в осуществлении страховой выплаты в случаях, установленных настоящим Законом и (или) иными законами Республики Казахстан.

9. Страховщик, осуществивший страховую выплату в соответствии с упрощенным порядком урегулирования страхового случая, имеет право обратного требования к страхователю (застрахованному) в пределах уплаченной суммы в соответствии со [статьей 24](#) настоящих Правил.

10. В случае несогласия с процедурой и последствиями упрощенного порядка урегулирования страхового случая страхователь (потерпевший, выгодоприобретатель) вправе урегулировать спор в соответствии со [статьей 26](#) настоящих Правил.

Статья 18. ПРЕДЕЛЫ ОТВЕТСТВЕННОСТИ СТРАХОВЩИКА.

1. Предельный объем ответственности страховщика по одному страховому случаю (страховая сумма) составляет (в месячных расчетных показателях):

1) за вред, причиненный жизни или здоровью каждого потерпевшего и повлекший:

гибель - 2 000;

установление инвалидности:

I группы - 1 600,

II группы - 1 200,

III группы - 500;

ребенок-инвалид - 1 000;

увечье, травму или иное повреждение здоровья без установления инвалидности, - в размере фактических расходов на амбулаторное и (или) стационарное лечение, но не более 300;

2) за вред, причиненный имуществу одного потерпевшего, — в размере причиненного вреда, но не более 600;

3) за вред, причиненный одновременно имуществу двух и более потерпевших, — в размере причиненного вреда, но не более 600 каждому потерпевшему. При этом общий размер страховых выплат всем потерпевшим не может превышать 2 000. В случае превышения размера вреда над предельным объемом ответственности страховщика страховая выплата каждому потерпевшему осуществляется соразмерно степени вреда, причиненного его имуществу.

2. Страховая выплата за вред, причиненный жизни и здоровью потерпевшего, повлекший гибель или установление инвалидности, осуществляется в размере предельного объема ответственности страховщика, установленного пунктом 1 настоящей статьи.

3. Для расчета размера страховой выплаты используется месячный расчетный показатель, установленный в соответствии с законодательным актом Республики Казахстан, на день осуществления страховой выплаты.

4. Расходы, понесенные страхователем (застрахованным) в целях предотвращения или уменьшения убытков, подлежат возмещению страховщиком, если такие расходы были необходимы или были произведены для выполнения указаний страховщика, даже если соответствующие меры оказались безуспешными.

Такие расходы возмещаются в фактических размерах, при этом общая сумма страховой выплаты и компенсации расходов не должна превышать предельный объем ответственности, установленный договором обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств. Если расходы возникли в результате исполнения страхователем указаний страховщика, они возмещаются в полном размере безотносительно к предельному объему ответственности.

Указанные расходы возмещаются страховщиком непосредственно лицу, понесшему их.

5. При недостаточности предельного объема ответственности для полного возмещения причиненного вреда страхователь возмещает потерпевшему разницу между страховой суммой и фактическим размером вреда.

6. В случае смерти потерпевшего лица, осуществившему погребение потерпевшего, страховщиком возмещаются расходы на погребение в размере ста месячных расчетных показателей.

Статья 19. УСЛОВИЯ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ СТРАХОВОЙ ВЫПЛАТЫ.

1. Требование о страховой выплате к страховщику предъявляется страхователем (застрахованным) или иным лицом, являющимся выгодоприобретателем, в том числе посредством интернет-ресурса страховщика, в соответствии с нормативным правовым актом уполномоченного органа с указанием места жительства, контактных телефонов выгодоприобретателя, банковских реквизитов (при необходимости), порядка получения страховой выплаты – наличными деньгами либо путем перечисления на банковский счет с приложением документов, необходимых для осуществления страховой выплаты.

По требованию страховщика заявитель обязан предоставить страховщику оригиналы документов, необходимых для осуществления страховой выплаты, за исключением документов, имеющих в электронной форме в базах данных и (или) информационных системах государственных органов, доступ к которым имеет страховщик.

2. К заявлению о страховой выплате прилагаются следующие документы:

- 1) документ, подтверждающий факт наступления страхового случая и размер вреда, причиненного потерпевшим;
- 2) копия справки организаций здравоохранения о сроке временной нетрудоспособности потерпевшего в случае наличия факта причинения вреда жизни, здоровью потерпевшего или справки специализированных учреждений об установлении инвалидности потерпевшего - в случае ее установления;
- 3) нотариально удостоверенная копия свидетельства о смерти потерпевшего;
- 4) документ, подтверждающий право выгодоприобретателя на возмещение вреда (копия);
- 5) заявление об определении размера вреда в случае, предусмотренном пунктом 3 статьи 15 настоящих Правил страхования;
- 6) копия удостоверения личности выгодоприобретателя (для физического лица) или оригинал доверенности, выданной представителю юридического лица;
- 7) документы, подтверждающие расходы, понесенные страхователем (застрахованным) в целях предотвращения или уменьшения убытков при наступлении страхового случая, - при их наличии;

Истребование страховщиком от страхователя (застрахованного) либо потерпевшего дополнительных документов и (или) документов, доступных посредством информационных систем и сервисов, не допускается.

3. Страховщик, принявший документы, обязан составить в двух экземплярах справку с указанием полного перечня представленных заявителем документов и даты их принятия. В случае отправки страхователем (застрахованным, выгодоприобретателем) заявления о страховой выплате электронным способом страховщик может представить ему данную справку в электронной форме.

При личном обращении заявителя к страховщику один экземпляр справки выдается заявителю, второй экземпляр с отметкой заявителя в ее получении остается у страховщика.

4. Выгодоприобретателем является потерпевший (в случае его смерти лицо, имеющее согласно законам Республики Казахстан право на возмещение вреда в связи со смертью потерпевшего), а также страхователь (застрахованный) или иное лицо, возместившее потерпевшему (лицу, имеющему право на возмещение вреда) причиненный вред в пределах объема ответственности страховщика, установленного настоящим Законом, и получившее право на страховую выплату.

При причинении вреда имуществу потерпевшим признается собственник данного имущества, а в случае его смерти — лица, имеющие право на возмещение вреда.

5. По заявлению потерпевшего, оформленному письменно, или нотариально удостоверенной доверенности страховая выплата может быть осуществлена непосредственно лицу, оказавшему (оказывающему) ему услуги по восстановлению здоровья и (или) имущества.

6. Страховая выплата за вред, причиненный жизни и здоровью потерпевшего, осуществляется независимо от сумм, причитающихся ему (лицам, имеющим право на возмещение вреда) по другим договорам страхования.

7. При осуществлении страховой выплаты страховщик не вправе требовать от выгодоприобретателя принятия условий, ограничивающих его право требования к страховщику.

8. Страховщик имеет право на имущество или его остатки в случае осуществления им страховой выплаты в размере рыночной стоимости данного имущества на день наступления страхового случая.

9. Страховщик вправе осуществить страховую выплату на основании протокола о нарушении правил дорожного движения со схемой происшествия, выданного органами внутренних дел, при отсутствии факта причинения вреда жизни и здоровью потерпевшего.

Статья 20. ПОРЯДОК ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ СТРАХОВОЙ ВЫПЛАТЫ

1. Страховая выплата производится страховщиком в течение пятнадцати рабочих дней со дня получения им документов, предусмотренных статьями 19 настоящих Правил страхования.

2. В случае причинения вреда имуществу нескольких потерпевших страховщик обязан начать страховую выплату в течение семи рабочих дней со дня получения им документов всех потерпевших, но не позднее 15 календарных дней со дня получения документов от потерпевшего, первым представившего страховщику документы, независимо от представления документов другими застрахованными.

3. Если в результате события, приведшего к наступлению страхового случая, у потерпевшего наступит ухудшение здоровья (устанавливается инвалидность либо более высокая группа инвалидности) либо смерть, то страховщик на основании поступившего от потерпевшего (выгодоприобретателя) заявления и соответствующих документов обязан произвести перерасчет суммы страховой выплаты в порядке и размере,

установленных настоящими Правилами страхования. При этом при перерасчете суммы страховой выплаты принимаются в зачет ранее выплаченные суммы.

4. При несвоевременном осуществлении страховой выплаты страховщик обязан уплатить выгодоприобретателю неустойку в порядке и размере, установленных статьями 353 Гражданского кодекса Республики Казахстан.

Статья 21. ПРЯМОЕ УРЕГУЛИРОВАНИЕ

1. При транспортном происшествии потерпевший или лицо, имеющее согласно законам Республики Казахстан право на возмещение вреда в связи со смертью потерпевшего, для получения возмещения причиненного вреда вправе обратиться к страховщику, который застраховал ответственность потерпевшего по договору обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, при условии наличия у лица, по вине которого произошло транспортное происшествие, договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств.

2. Возмещение причиненного вреда производится страховщиком в течение семи рабочих дней со дня получения документов, предусмотренных подпунктами 1)-7) пункта 2 статьи 19 настоящих Правил страхования.

Возмещение вреда, причиненного жизни, здоровью и (или) имуществу потерпевшего, осуществляемое страховщиком в рамках прямого урегулирования, не является для него исполнением обязательств по заключенному с потерпевшим договору обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств и страховой выплатой.

3. Страховая компания лица, по вине которого произошел страховой случай, возмещает фактически выплаченную сумму страховщику, урегулировавшему страховой случай.

4. Порядок и условия осуществления прямого урегулирования устанавливаются Законом об обязательном страховании и нормативными правовыми актами уполномоченного органа.

Статья 22. СТРАХОВАЯ ВЫПЛАТА ПРИ ПРИЧИНЕНИИ ВРЕДА НЕСКОЛЬКИМИ ЛИЦАМИ

1. При причинении лицу вреда несколькими транспортными средствами, владельцы которых имеют договоры обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, выгодоприобретатель вправе получить страховую выплату отдельно по каждому из них. Каждый страховщик производит страховую выплату в пределах объема ответственности, установленного настоящими Правилами страхования, и соразмерно размеру ответственности страхователя. При этом общая сумма страховой выплаты, произведенной всеми страховщиками, не должна превышать размер реального вреда, причиненного потерпевшему, и предельный объем ответственности, предусмотренный для каждого страховщика.

Статья 23. ОСНОВАНИЯ ОСВОБОЖДЕНИЯ СТРАХОВЩИКА ОТ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ СТРАХОВОЙ ВЫПЛАТЫ

1. Страховщик вправе полностью или частично отказать в страховой выплате, если страховой случай произошел вследствие:

- 1) умышленных действий выгодоприобретателя, направленных на возникновение страхового случая либо способствующих его наступлению, за исключением действий, совершенных в состоянии необходимой обороны и крайней необходимости;
- 2) действий выгодоприобретателя, признанных в порядке, установленном законодательными актами Республики Казахстан, умышленными уголовными или

административными правонарушениями, находящимися в причинной связи со страховым случаем.

2. Основанием для отказа страховщика в осуществлении страховой выплаты может быть также следующее:

- 1) получение выгодоприобретателем соответствующего возмещения убытка от лица, виновного в причинении убытка;
- 2) использование страхователем (застрахованным) транспортного средства в соревнованиях, испытаниях или при обучении вождению в специально предназначенных для этого местах;
- 3) причинение вреда при погрузке или разгрузке транспортного средства;
- 4) причинение вреда имуществу потерпевшего в виде денег, ценных бумаг, золота, изделий из серебра, драгоценностей, украшений, произведений искусства или других ценностей;
- 5) нарушение потерпевшим требований части третьей пункта 3 статьи 15 и **части второй пункта 6 статьи 17 (дополнение вводится в действие с 01.01.2024года)** настоящих Правил страхования;

Подпункт 6) вводится в действие с 01.01.2024года:

6) несоответствие документов и сведений по упрощенному порядку урегулирования страхового случая требованиям, установленным настоящими Правилами страхования и нормативным правовым актом уполномоченного органа.

3. При наличии оснований для отказа в осуществлении страховой выплаты страховщик обязан в течение семи рабочих дней со дня получения заявления и всех документов, предусмотренных пунктом 2 статьи 19 настоящих Правил страхования, направить заявителю соответствующее решение о полном или частичном отказе в страховой выплате в письменной форме с мотивированным обоснованием причин отказа и уведомлением о праве страхователя (застрахованного, выгодоприобретателя) обратиться к страховому омбудсману для урегулирования разногласий с учетом особенностей законодательства Республики Казахстан.

4. Страховщик освобождается от осуществления страховой выплаты, если страховой случай наступил вследствие:

- 1) воздействия ядерного взрыва, радиации или радиоактивного заражения;
- 2) военных действий;
- 3) гражданской войны, народных волнений всякого рода, массовых беспорядков или забастовок.

5. Страховая выплата не осуществляется за поврежденное транспортное средство, указанное в страховом полисе.

6. Страховщик не вправе отказать в страховой выплате по основаниям, не предусмотренным настоящей статьей.

Статья 24. ПРАВО ОБРАТНОГО ТРЕБОВАНИЯ К ЛИЦУ, ПРИЧИНИВШЕМУ ВРЕД

1. Страховщик, осуществивший страховую выплату, имеет право обратного требования к страхователю (застрахованному) в пределах уплаченной суммы в случаях, если:

- 1) гражданско-правовая ответственность страхователя (застрахованного) наступила вследствие его умышленных действий, направленных на возникновение страхового случая либо способствующих его наступлению, за исключением действий, совершенных в состоянии необходимой обороны и крайней необходимости;
- 2) гражданско-правовая ответственность страхователя (застрахованного) наступила вследствие управления им транспортным средством в состоянии алкогольного, наркотического или токсикоманического опьянения;

- 3) лицо, управлявшее транспортным средством на момент совершения транспортного происшествия, не имело права на управление им;
- 4) в ходе судебного разбирательства было установлено, что страховой случай произошел вследствие технических неисправностей транспортного средства, о которых страхователь (застрахованный) знал или должен был знать;
- 5) транспортное средство используется в целях, не свойственных его техническому назначению;
- 6) страхователь (застрахованный) умышленно не принял мер по уменьшению убытков от страхового случая;
- 7) лицо, управляющее транспортным средством, оставило место транспортного происшествия, участником которого оно являлось, за исключением, если данный факт был связан с оказанием медицинской помощи пострадавшему;
- 8) лицо, управляющее транспортным средством и направленное на освидетельствование для установления факта употребления психоактивного вещества и состояния опьянения, без уважительных причин не прошло такое освидетельствование.

2. Если в случаях, перечисленных в пункте 1 настоящей статьи, виновником причиненного вреда является лицо, указанное в подпунктах 1) и 2) пункта 4 статьи 5 настоящих Правил страхования, страховщик имеет право обратного требования к страхователю (застрахованному).

3. К страховщику, осуществившему страховую выплату, переходит в пределах выплаченной им суммы право обратного требования, которое страхователь (застрахованный) имеет к лицу, ответственному за убытки, возмещенные страховщиком в результате страхования. При этом, если установлено, что страховой случай произошел по причине дорожных условий, вызванных неудовлетворительным обслуживанием автомобильных дорог и сооружений на них, к страховщику, осуществившему страховую выплату, переходит право требования, которое владелец транспортного средства имеет к лицу, виновному в создании таких условий.

Статья 25. ПОРЯДОК РАССМОТРЕНИЯ СПОРОВ

1. Споры, вытекающие из договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, рассматриваются в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан.

Статья 26. ОСОБЕННОСТИ УРЕГУЛИРОВАНИЯ СПОРОВ ПО ОБЯЗАТЕЛЬНОМУ СТРАХОВАНИЮ ГРАЖДАНСКО-ПРАВОВОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ВЛАДЕЛЬЦЕВ ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ

1. При наличии спора, возникающего из договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, страхователь (потерпевший, выгодоприобретатель) вправе в письменной форме:

направить страховщику (в том числе через филиал, представительство, иное обособленное структурное подразделение, интернет-ресурс страховщика) заявление с указанием требований и приложением документов, подтверждающих его требования, либо

направить заявление страховому омбудсману (напрямую страховому омбудсману, в том числе через его интернет-ресурс, либо через страховщика, в том числе через его филиал, представительство, иное обособленное структурное подразделение, интернет-ресурс) или в суд для урегулирования споров, возникающих из договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, с учетом особенностей, предусмотренных Законом Республики Казахстан «О страховой деятельности».

2. Страховщик при получении от страхователя (потерпевшего, выгодоприобретателя) заявления в течение пяти рабочих дней рассматривает и предоставляет письменный ответ с указанием дальнейшего порядка урегулирования спора.

3. В случае обращения страхователя (потерпевшего, выгодоприобретателя) к страховому омбудсману страховщик обязан по запросу страхователя, потерпевшего (выгодоприобретателя), страхового омбудсмана представить документы, относящиеся к рассмотрению и разрешению спора, в течение трех рабочих дней с даты получения запроса.

4. При заключении Договора страхования между страхователем и страховщиком должно быть достигнуто соглашение:

- 1) об определенном имуществе либо ином имущественном интересе, являющемся объектом страхования;
- 2) о характере события, на случай наступления которого осуществляется страхование (страхового случая);
- 3) о размере страховой суммы;
- 4) о сроке действия договора.

Осы көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру ережелерін (бұдан әрі - Сақтандыру ережелері) «Евразия» Сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамы Қазақстан Республикасы заңнамасының негізінде бір жақты тәртіппен әзірледі және көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу және орындау тәртібін айқындайды.

Мазмұны:

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР.
2. САҚТАНДЫРУ ОБЪЕКТІСІ.
3. АЗАМАТТЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ МІНДЕТТІ САҚТАНДЫРУҒА ЖАТАТЫН ТҮЛҒАЛАР.
4. КӨЛІК ҚҰРАЛДАРЫ ИЕЛЕРІНІҢ ЖАУАПКЕРШІЛІГІН МІНДЕТТІ САҚТАНДЫРУ ШАРТЫ ЖӘНЕ ОНЫ ЖАСАУ ТӘРТІБІ.
5. СТАНДАРТТЫ ШАРТ.
6. КЕШЕНДІ ШАРТ.
7. КӨЛІК ҚҰРАЛДАРЫ ИЕЛЕРІНІҢ ЖАУАПКЕРШІЛІГІН МІНДЕТТІ САҚТАНДЫРУ ШАРТЫНЫҢ ҚОЛДАНЫЛУЫ.
8. КӨЛІК ҚҰРАЛДАРЫ ИЕЛЕРІНІҢ ЖАУАПКЕРШІЛІГІН МІНДЕТТІ САҚТАНДЫРУ ШАРТЫНЫҢ ҚОЛДАНЫЛУЫН ТОҚТАТУ ЖӘНЕ МЕРЗІМІНЕН БҰРЫН ТОҚТАТУ.
9. САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫСЫНЫҢ МӨЛШЕРІ.
10. САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫСЫНЫҢ МӨЛШЕРІН АЗАЙТУ.
11. САҚТАНДЫРУШЫ ҰСЫНАТЫН ҚОСЫМША ҚЫЗМЕТТЕР.
12. САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫСЫН ТӨЛЕУ ТӘРТІБІ.
13. ТАРАПТАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ.
14. ЖӘБІРЛЕНУШІНІҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ.
15. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫ ЖӘНЕ КЕЛТІРІЛГЕН ЗИЯННЫҢ МӨЛШЕРІ.
16. ӨМІРІНЕ, ДЕНСАУЛЫҒЫНА ЗИЯН КЕЛТІРІЛГЕН ЖӘБІРЛЕНУШІЛЕР БОЛМАҒАН ЖАҒДАЙДА КӨЛІК ОҚИҒАСЫ БАСТАЛҒАН КЕЗДЕГІ ТҮЛҒАЛАРДЫҢ ІС-ӘРЕКЕТТЕРІ.
17. САҚТАНДЫРУШЫНЫҢ ЖАУАПТЫЛЫҚ ШЕКТЕРІ.
18. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ШАРТТАРЫ.
19. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ТӘРТІБІ.
20. ТІКЕЛЕЙ РЕТТЕУ.
21. БІРНЕШЕ ТҮЛҒА ЗИЯН КЕЛТІРГЕН КЕЗДЕГІ САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІ.
22. САҚТАНДЫРУШЫНЫ САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУДАН БОСАТУДЫҢ НЕГІЗДЕРІ.
23. ЗИЯН КЕЛТІРГЕН ТҮЛҒАҒА КЕРІ ТАЛАП ҚОЮ ҚҰҚЫҒЫ.
24. ДАУЛАРДЫ ҚАРАУ ТӘРТІБІ.
25. КӨЛІК ҚҰРАЛДАРЫ ИЕЛЕРІНІҢ АЗАМАТТЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ ЖАУАПКЕРШІЛІГІН МІНДЕТТІ САҚТАНДЫРУ ЖӨНІНДЕГІ ДАУЛАРДЫ РЕТТЕУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

1-бап. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1. Осы Сақтандыру ережелері Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне, Қазақстан Республикасының 2000 жылғы «18» желтоқсандағы №126-II «Сақтандыру қызметі туралы» Заңына, Қазақстан Республикасының 2003 жылғы «01» шілдедегі N 446-II «Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті

сақтандыру туралы» Заңына (бұдан әрі – Міндетті сақтандыру туралы заң) сәйкес әзірленген.

2. Осы Сақтандыру ережелерінің шарттарында «Евразия» Сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамы, бұдан әрі сақтандырушы деп аталады, көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарын жасайды.

3. Осы Сақтандыру ережелері көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандырудың тәртібі мен шарттарын айқындайды.

4. Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру (бұдан әрі - міндетті сақтандыру) сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру арқылы көлік құралдарын пайдалану нәтижесінде өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне зиян келтірілген үшінші тұлғалардың мүліктік мүдделерін қорғауды қамтамасыз етуге бағытталған.

5. Сақтандыру ережелерінде мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) **сақтандыру омбудсманы** – Қазақстан Республикасының «Сақтандыру қызметі туралы» Заңына сәйкес сақтандыру нарығына қатысушылар арасындағы келіспеушіліктерді реттеуді жүзеге асыратын, өз қызметінде тәуелсіз жеке тұлға;

2) **«бонус-малус» жүйесі** – көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша төленуге жататын сақтандыру сыйлықақысының мөлшерін есептеген кезде осы жүйе бойынша тиісті сыныпты бере отырып, сақтанушының (сақтандырылушының) кінәсінен сақтандыру жағдайларының болуына немесе болмауына қарай оған арттыратын немесе төмендететін коэффициенттерді қолдану арқылы пайдаланылатын жеңілдіктер мен үстемеақылар жүйесі;

3) **жәбірленуші** – көлік құралын пайдалану нәтижесінде өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне зиян келтірілген тұлға;

4) **жолаушы** – тасымалдаушымен ауызша немесе жазбаша нысанда тасымалдау шартын жасасқан жеке тұлға;

5) **кешенді шарт** – сақтандыру полисінде көрсетілген екі және одан да көп көлік құралы бірлігінің иесі болып табылатын жеке тұлғамен жасалатын және бір ғана сақтандырылушы жеке тұлғаға қатысты қолданылатын көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты;

6) **көлік құралы иесінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігі** – жеке және заңды тұлғалардың жоғары қауіптілік көзі ретіндегі көлік құралын пайдалану нәтижесінде үшінші тұлғалардың өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне келтірілген зиянды Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында белгіленген өтеу міндеті;

7) **көлік құралын пайдалану** – көлік құралдарын жолмен жүру, сондай-ақ жайластырылып немесе ыңғайластырылып оларға іргелес салынған және көлік құралдарының қозғалысына пайдаланылатын аумақтарда жүру үшін пайдалану;

8) **көлік құралының иесі** – көлік құралын меншік құқығымен, шаруашылық жүргізу құқығымен немесе жедел басқару құқығымен не кез келген басқа да заңды негізде (мүліктік жалдау шартымен, құзыретті органның көлік құралын беру туралы өкіміне орай және басқаша) иеленетін жеке немесе заңды тұлға;

9) **көлік оқиғасы** – көлік құралын пайдалану процесінде және оның қатысуымен туындаған оқиға (оның ішінде жол-көлік оқиғасы), сондай-ақ көлік құралынан ажырап кеткен бөлшектер мен ондағы жүктің қозғалысы нәтижесінде үшінші тұлғаларға келтірілген зиян;

10) **пайда алушы** – осы Заңға сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын тұлға;

11) **сақтандыру жағдайы** – басталуына орай сақтандыру шарты сақтандыру төлемін жүзеге асыруды көздейтін оқиға;

12) **сақтандыру сомасы** – сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы жауапкершілігінің шекті көлемін білдіретін ақша сомасы;

13) **сақтандыру сыйлықақысы** – сақтанушы сақтандырушыға соңғысы сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде сақтанушыға (пайда алушыға) сақтандыру төлемін жасауға міндеттемелер қабылдағаны үшін төлеуге міндетті ақша сомасы;

14) **сақтандыру төлемі** – сақтандырушы сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтанушыға (пайда алушыға) сақтандыру сомасы шегінде төлейтін ақша сомасы;

15) **сақтандырушы** – Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен, Қазақстан Республикасының аумағында сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына лицензия алған, сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтанушыға немесе пайдасына шарт жасалған өзге тұлғаға (пайда алушыға) шартта айқындалған сома (сақтандыру сомасы) шегінде сақтандыру төлемін жасауға міндетті заңды тұлға;

16) **сақтандырылушы** – өзіне қатысты сақтандыру жүзеге асырылатын тұлға;

17) **сақтанушы** – сақтандырушымен сақтандыру шартын жасасқан тұлға. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтанушы бір мезгілде сақтандырылушы болып табылады;

18) **стандартты шарт** – сақтандыру полисінде көрсетілген көлік құралының иесі болып табылатын жеке немесе заңды тұлғамен жасалатын және бір немесе бірнеше сақтандырылушы тұлғаға қатысты қолданылатын көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты;

19) **тікелей реттеу** – көлік оқиғасында жәбірленушінің өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне келтірілген зиянды жәбірленушімен көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасқан сақтандырушы Міндетті сақтандыру заңында көзделген жауапкершілік көлемі шегінде өтеуді жүзеге асыратын сақтандыру жағдайын реттеу тетігі.

Анықтамалар 01.01.2024 жылдан бастап қолданысқа енгізіледі:

20) **сақтандыру жағдайын реттеудің оңайлатылған тәртібі** - көлік оқиғасын оңайлатылған ресімдеу кезінде осы Заңда және уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген тәртіппен және шарттарда сақтандыру жағдайын реттеу;

21) **көлік оқиғасын оңайлатылған ресімдеу** - көлік оқиғасы туралы құжаттарды ішкі істер органдары қызметкерлерінің қатысуынсыз осы Заңда белгіленген тәртіппен және шарттарда ресімдеу;

22) **анықтық факторы** - сақтандыру бойынша бірыңғай дерекқордың пайдаланылатын деректеріне сенімділік дәрежесін сипаттайтын, түзету коэффициенттерін есептеу үшін қажетті коэффициент;

23) **таргеттелетін шығындылық** – көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру бойынша шығындылықтың нысаналы көрсеткішін сипаттайтын, түзету коэффициенттерін есептеу үшін пайдаланылатын коэффициент.

2-бап. САҚТАНДЫРУ ОБЪЕКТІСІ

1. Сақтандырылушы тұлғаның Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында белгіленген, жоғары қауіптілік көзі ретінде көлік құралын пайдалану нәтижесінде үшінші тұлғалардың өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне келтірілген зиянды өтеу міндетіне байланысты мүлктік мүддесі көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру (бұдан әрі - көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру) объектісі болып табылады.

3-бап. АЗАМАТТЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ МІНДЕТТІ САҚТАНДЫРУҒА ЖАТАТЫН ТҮЛҒАЛАР

1. Мынадай көлік құралдары:

1) жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті органның бөлімшелерінде тіркелген (мемлекеттік тіркеуге жататын) жеңіл, жүк автомобильдері, автобустар, шағын автобустар және олардың негізінде жасалған көлік құралдары, моторкөлік пен олардың тіркемелері (жартылай тіркемелері), сондай-ақ трамвайлар мен троллейбустар;

2) Қазақстан Республикасының аумағына уақытша енген (әкелінген) көлік құралы;

3) осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген, жасаушы ұйымдардан, жөндеу және сауда ұйымдарынан, кедендік бақылау органдарынан тіркеу орнына өз бетінше жүргізіліп әкелінетін, сондай-ақ жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті органның бөлімшесі көлік иесінің тұрғылықты жерінің өзгеруіне немесе меншік құқығының өзгеруіне байланысты тіркеуден шығарған көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігі міндетті сақтандырылуға жатады.

2. Көлік құралы иесінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігі өзі пайдаланатын көлік құралының әр бірлігі бойынша сақтандырылуға жатады.

3. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты, басқа мемлекетте тіркелген, иесі осы мемлекет пен Қазақстан Республикасының арасында жасалған халықаралық шарттың талаптарына сәйкес Қазақстан Республикасында танылатын көлік құралдары иелері жауапкершілігінің сақтандыру шартын жасаған көлік құралы Қазақстан Республикасының аумағына енген жағдайда жасалмайды.

4. Көлік құралы Қазақстан Республикасының аумағы бойынша халықаралық қозғалыста деп есептелетін жағдайларды қоспағанда, көлік құралдары Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті органның бөлімшелерінде мемлекеттік тіркеуге және есепке алуға жатпайтын иелері (трамвайлар мен троллейбустарды қоспағанда) көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасамайды.

5. Өзінің қызметтік немесе еңбек міндеттерін атқаруына орай, оның ішінде көлік құралының иесімен еңбек немесе өзге де шарт жасасу негізінде не мәміленің жазбаша нысанын ресімдемей, көлік құралы иесінің ерік білдіруі негізінде оның қатысуымен көлік құралын жүргізуші адамның азаматтық-құқықтық жауапкершілігі міндетті сақтандырылуға жатпайды.

4-бап. КӨЛІК ҚҰРАЛДАРЫ ИЕЛЕРІНІҢ ЖАУАПКЕРШІЛІГІН МІНДЕТТІ САҚТАНДЫРУ ШАРТЫ ЖӘНЕ ОНЫ ЖАСАУ ТӘРТІБІ

1. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру осы Сақтандыру ережелеріне сәйкес сақтанушы мен сақтандырушының арасында жасалатын шарт негізінде жүзеге асырылады.

2. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында мүліктің тауарлық құнының жоғалтылуын, сондай-ақ жәбірленушінің тауарларды жеткізудің немесе жұмыстарды жүргізудің (қызметтер көрсетудің) мерзімдерін, оның келісімшарттар (шарттар) бойынша өзге де міндеттемелерді бұзуына байланысты тұрақсыздық айыбын өтеуді қоса алғанда, жәбірленушінің моральдық зиянын және ала алмаған пайдасын өтеуді есептемегенде, жәбірленушінің өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне зиян келтіру салдарынан туындаған міндеттемелер бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асыру көзделеді.

3. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын төлеуге міндеттенеді, ал сақтандырушы сақтандыру жағдайы басталған кезде пайда алушыға осы Сақтандыру ережелерінде белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндеттенеді.

4. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттары мынадай түрлерге бөлінеді:

1) стандартты;

2) кешенді.

5. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты сақтандырушының сақтандыру полисін электрондық нысанда ресімдеуі арқылы жасалады.

6. Сақтанушының сақтандыру сыйлықақысын есептеу және сақтанушыны, сақтандырылушыны сәйкестендіру үшін қажетті деректері бар өтініші көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасау үшін негіз болып табылады.

7. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты сақтанушының қалауы бойынша сақтандырушыға жүгіну немесе сақтанушы мен сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу арқылы жасалуы мүмкін.

8. Сақтандыру полисіне өзгерістер мен толықтырулар енгізуге рұқсат етілмейді.

9. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді жеке тұлға біржолғы төлеммен жүргізеді.

10. Егер сақтандырушы Міндетті сақтандыру туралы заңда көзделгенмен салыстырғанда сақтанушының (сақтандырылушының) немесе жәбірленушінің жағдайын нашарлататын талаптармен көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасаса, онда сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы сақтанушының (сақтандырылушының) және жәбірленушінің алдында Міндетті сақтандыру туралы заңда белгіленген талаптар бойынша міндеттемелер атқарады.

11. Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жағдайларды қоспағанда, сақтандырушының сақтанушыдан объектілер иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасаудан бас тартуға құқығы жоқ.

5-бап. СТАНДАРТТЫ ШАРТ

1. Стандартты шарт бойынша бір немесе бірнеше көлік иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігі сақтандырылуы мүмкін.

2. Стандартты шарт пайдаланылатын көлік құралының әрбір бірлігіне жасалады.

3. Сақтандыру полисінде сақтанушы (сақтандырылушы, сақтандырылушылар) және пайдаланылатын көлік құралы туралы мәліметтер болуға тиіс.

4. Стандартты шарт бойынша сақтанушының (сақтандырылушының) азаматтық-құқықтық жауапкершілігі сақтанушының (сақтандырылушының) өзінің үшінші тұлғаларға зиян келтіруі салдарынан не:

1) көлік құралын оны жүргізуге құқылы адам сақтанушының (сақтандырылушының) қатысуымен жүргізген;

2) адам көлік құралын сақтанушымен (сақтандырушымен) жазбаша нысанда ресімделген еңбек шарты немесе өзге де шарт негізінде жүргізген;

3) көлік құралын заңсыз иеленген адам, егер келтірілген зиян үшін жауапкершілік сақтанушыға (сақтандырылушыға) жүктелсе, көлік құралын жүргізген жағдайда туындаса, сақтандырылған деп есептелінеді.

6-бап. КЕШЕНДІ ШАРТ

1. Кешенді шарт бойынша екі және одан да көп көлік құралы бірлігінің иесі болып табылатын жеке тұлғаның азаматтық-құқықтық жауапкершілігі сақтандырылуы мүмкін.

2. Кешенді шарт барлық пайдаланылатын көлік құралдарына жасалады.

3. Сақтандыру полисінде сақтанушы (сақтандырылушы) - жеке тұлға және ол пайдаланатын көлік құралдары туралы мәліметтер болуға тиіс.

4. Кешенді шарт бойынша сақтанушының (сақтандырылушының) азаматтық-құқықтық жауапкершілігі сақтанушының (сақтандырылушының) өзінің үшінші тұлғаларға зиян келтіруі салдарынан не:

- 1) көлік құралын оны жүргізуге құқылы адам сақтанушының (сақтандырылушының) қатысуымен жүргізген;
- 2) көлік құралын заңға қайшы иеленген адам, егер келтірілген зиян үшін жауапкершілік сақтанушыға (сақтандырылушыға) жүктелсе, көлік құралын жүргізген жағдайда туындаса, сақтандырылған деп есептелінеді.

7-бап. КӨЛІК ҚҰРАЛДАРЫ ИЕЛЕРІНІҢ ЖАУАПКЕРШІЛІГІН МІНДЕТТІ САҚТАНДЫРУ ШАРТЫНЫҢ ҚОЛДАНЫЛУЫ

1. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты осы Сақтандыру ережелеріне сәйкес жәбірленуші деп танылған, оның ішінде зиян келтіруге кінәлі болып табылған сақтанушының (сақтандырылушының) көлік құралында болған барлық тұлғаларға қатысты қолданылады, оған мыналар:

- 1) осы көлік құралын сақтанушымен (сақтандырылушымен) қызметтік немесе еңбек міндеттерін атқаруға орай, оның ішінде көлік құралының иесімен еңбек немесе өзге де шарт негізінде не сақтанушының (сақтандырылушының) ерік білдіруі негізінде, мәміленің жазбаша нысанын ресімдемей, оның қатысуымен жүргізген адам;
- 2) егер сақтанушы (сақтандырылушы) тасымалдаушы болып табылса, оған Қазақстан Республикасы заң актісінің тасымалдаушының жолаушылар алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыруды регламенттейтін талабы қолданылса, жолаушылар;
- 3) егер Қазақстан Республикасының заң актілерімен сақтанушыға (сақтандырылушыға) жұмыс беруші ретінде қызметкердің еңбек (қызмет) міндеттерін орындауы кезінде оны жазатайым оқиғалардан сақтандыру міндеті жүктелсе, сақтанушының (сақтандырылушының) қызметкерлері кірмейді.

2. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленген күннен бастап күшіне енеді және тараптар үшін міндетті болады.

3. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты күшіне енген күнінен бастап он екі ай мерзімге жасасылады.

Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты жеке немесе заңды тұлғада көлік құралын иелену құқығы пайда болған кезден бастап, бірақ осы көлік құралы жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті органның бөлімшелерінде мемлекеттік тіркелген (қайта тіркелген) кезден бастап он жұмыс күнінен кешіктірілмей жасасуға тиіс.

4. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын осы баптың 3-тармағында көзделгеннен өзгеше мерзімге:

- 1) көлік құралын маусымдық, бірақ кемінде алты ай пайдаланған кезде;
- 2) сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру жүйесінің мәжбүрлеп таратылатын қатысушысы-сақтандыру ұйымының кредиторларымен (сақтанушыларымен);
- 3) осы Сақтандыру ережелерінің 3-бабы 1-тармағының 3) тармақшасында көзделген жағдайларда, көлік құралының мемлекеттік тіркелуінің алдындағы мерзімге, бірақ кемінде күнтізбелік бес күнге;

4) көлік құралы Қазақстан Республикасының аумағына уақытша кірген жағдайда уақытша кірген бүкіл кезеңге, бірақ кемінде күнтізбелік бес күнге жасасуға жол беріледі.

5. Көлік құралы Қазақстан Республикасының аумағына уақытша келген жағдайда көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты уақытша келудің бүкіл кезеңіне, бірақ кемінде күнтізбелік бес күнге жасалады.

6. Егер Қазақстан Республикасы жасасқан халықаралық шартта өзгеше көзделмесе, көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының қолданылуы Қазақстан Республикасының аумағымен шектеледі.

8-бап. КӨЛІК ҚҰРАЛДАРЫ ИЕЛЕРІНІҢ ЖАУАПКЕРШІЛІГІН МІНДЕТТІ САҚТАНДЫРУ ШАРТЫНЫҢ ҚОЛДАНЫЛУЫН ТОҚТАТУ ЖӘНЕ МЕРЗІМІНЕН БҰРЫН ТОҚТАТУ

1. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты:

1) шарттың қолданылу мерзімі біткен;

2) шарт мерзімінен бұрын тоқтатылған жағдайларда тоқтатылды деп есептеледі.

2. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру кезінде сақтандырушы бір жұмыс күні ішінде сақтанушыны және дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымды көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының қолданылуы тоқтатылғаны туралы хабардар етеді.

3. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде белгіленген жағдайларда мерзімінен бұрын тоқтатылады.

4. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату үшін сақтанушы (сақтанушы қайтыс болған жағдайда – оның мұрагері (мұрагерлері) сақтандырушыға жазбаша өтініш береді.

5. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату және осы сақтандырушымен жаңадан көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтандырушының мына формула бойынша есептелген сақтандыру сыйлықақысының бөлігін ұстап қалуға құқығы бар:

$ССБ = СС * n / N$, мұнда:

ССБ - сақтандырушы ұстап қалатын сақтандыру сыйлықақысының мөлшері (теңгемен);

СС - көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша төленген сақтандыру сыйлықақысының мөлшері (теңгемен);

n - көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты күшіне енген кезден бастап өтініш берілген күнді қоса алғанда, оны мерзімінен бұрын тоқтатқан кезге дейінгі мерзім (күнмен);

N - көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының жасалған мерзімі (күнмен).

6. Осы баптың 5-тармағында көзделген талаптар сақталмаған кезде, сақтандырушының көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде сақтандыру сыйлықақысының бір бөлігін мынадай мөлшерде ұстап қалуға құқығы:

№ р/с	Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты күшіне енген кезден бастап оны мерзімінен бұрын тоқтатқан кезге дейін өткен мерзім	Сақтандырушы ұстап қалатын сақтандыру сыйлықақысының мөлшері (жылдық сақтандыру сыйлықақысынан процент есебімен)
1	2	3
1	4 дейін (4-ті қоспағанда)	15
2	4-тен 8-ге дейін (8-ді қоспағанда)	20
3	8-ден 17-ге дейін (17-ні қоспағанда)	30
4	17-ден 25-ке дейін (25-ті қоспағанда)	40
5	25-тен 33-ке дейін (33-ті қоспағанда)	50
6	33-тен 42-ге дейін (42-ні қоспағанда)	60
7	42-ден 50-ге дейін (50-ді қоспағанда)	70

8	50-ден 58-ге дейін (58-ді қоспағанда)	75
9	58-ден 67-ге дейін (67-ні қоспағанда)	80
10	67-ден 75-ке дейін (75-ті қоспағанда)	85
11	75-тен 83-ке дейін (83-ті қоспағанда)	90
12	83-тен 92-ге дейін (92-ні қоспағанда)	95
13	92 және одан жоғары	100

9-бап. САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫСЫНЫҢ МӨЛШЕРІ

1. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасқан кезде төленуге тиіс жылдық сақтандыру сыйлықақысын есептеу үшін базалық сақтандыру сыйлықақысы пайдаланылады, оған көлік құралының тіркелген жеріне, көлік құралының түріне, сақтанушының (сақтандырылушының) жасына және жүргізу стажына, көлік құралының пайдаланылу мерзіміне, азаматтық-құқықтық жауапкершілігі сақтандырылған адамдардың кінәсінен сақтандыру жағдайларының болуына немесе болмауына қарай («бонус-малус» жүйесі) осы баптың **3-10-тармақтарында** белгіленген коэффициенттер қолданылады.

Осы Заңда көзделмеген өзге негіздер бойынша сақтандыру сыйлықақысының мөлшерін азайтуға немесе ұлғайтуға жол берілмейді.

2. Базалық сақтандыру сыйлықақысы 1,9 айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде белгіленеді.

3. Көлік құралын тіркеу аумағы бойынша коэффициенттер мынадай мөлшерде белгіленеді:

№ р/с	Облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың атауы	Көлік құралын тіркеу аумағы бойынша коэффициент мөлшері (астана, республикалық және облыстық маңызы бар қалалар үшін)
1	2	3
1.	Алматы облысы	1,78
2.	Түркістан облысы	1,01
3.	Шығыс Қазақстан облысы	1,96
4.	Қостанай облысы	1,95
5.	Қарағанды облысы	1,39
6.	Солтүстік Қазақстан облысы	1,33
7.	Ақмола облысы	1,32
8.	Павлодар облысы	1,63
9.	Жамбыл облысы	1,00
10.	Ақтөбе облысы	1,35
11.	Батыс Қазақстан облысы	1,17
12.	Қызылорда облысы	1,09
13.	Атырау облысы	2,69
14.	Маңғыстау облысы	1,15
15.	Алматы	2,96
16.	Астана	2,2
17.	Шымкент	1,01

01.01.2024 жылдан бастап қолданысқа енгізіледі:

3-1. Осы баптың 3-тармағында көрсетілген, көлік құралын тіркеу аумағы бойынша коэффициенттерге сақтандыру сыйлықақысын есептеу үшін түзету коэффициенттері қосымша қолданылады.

Түзету коэффициенттерін есептеуді уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде айқындалған тәртіппен, көлік құралын тіркеу аумағы бойынша шығындылық көрсеткіштерін, таргеттелетін шығындылық пен анықтық факторын ескере отырып, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйым жүргізеді.

Таргеттелетін шығындылықты, анықтық факторын және түзету коэффициенттерін уәкілетті орган бекітеді және уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген мерзімдерде уәкілетті органның интернет-ресурсында жарияланады.

Таргеттелетін шығындылықтың мәні алпыс пайыздан сексен пайызға дейінгі диапозонда болуға тиіс.

Сақтандырушы түзету коэффициенттерін уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде айқындалған тәртіппен, осы тармақтың екінші бөлігіне сәйкес есептелген мәндердің он пайызынан асырмай ұлғайтуға немесе азайтуға құқылы.

4. Осы баптың 3-тармағында көрсетілген облыстардағы өзге де қалалар мен елді мекендер үшін жылдық сақтандыру сыйлықақысын есептеу үшін 0,8 мөлшеріндегі түзету коэффициенті қосымша пайдаланылады.

5. Көлік құралы Қазақстан Республикасының аумағына уақытша келген жағдайда, тіркеу аумағы бойынша 4,4 мөлшеріндегі коэффициент қолданылады.

Осы Ережелердің 3-бабы 1-тармағының 3) тармақшасында көзделген жағдайларға көлік құралын тіркеу аумағы бойынша коэффициенттер қолданылмайды.

6. Көлік құралының түрі бойынша коэффициенттер мынадай мөлшерде белгіленеді:

№ р/с	Көлік құралының түрі	Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің нормативтік құқықтық актісіне сәйкес жіктеу	Көлік құралының түрі бойынша коэффициент мөлшері
1	2	3	4
1.	Жеңіл автомобильдер	«В» - толық массасы 3500 кг аспайтын және жүргізушінің отыратын орнынан басқа отыратын орындарының саны 8-ден аспайтын автомобильдер	2,09
2.	Жолаушылар орны қоса алғанда 16-ға дейінгі автобустар	«Д»- жолаушыларды тасымалдауға арналған және жүргізуші отыратын орыннан басқа, 8-ден астам отыратын орны бар автомобильдер	3,26
3.	Жолаушылар орны 16-дан артық автобустар	«Д» - жолаушыларды тасымалдауға арналған және жүргізуші отыратын орыннан басқа, 8-ден астам отыратын орны бар автомобильдер	3,45
4.	Жүк автомобильдері	«С»- толық массасы 3500 кг асатын жүк автомобильдері	3,98
5.	Троллейбустар, трамвайлар	Троллейбустар, трамвайлар	2,33
6.	Мотокөлік	«А» - мотоциклдер, мотороллерлер және басқа моторкөлік құралдары	1,00
7.	Тіркемелер (жартылай тіркемелер)	«Е»- көлік құралдарының «В», «С» немесе «Д» санаттарына жататын сүйреуіштері бар көлік құралдарының құрамдары	1,00

7. Жеке тұлғалар үшін жасына және жүргізу стажына қарай коэффициент мөлшері мынадай мөлшерде белгіленеді:

№ п/п	Возраст и стаж вождения	Размер коэффициента в зависимости от возраста и стажа вождения
1	2	3
1.	25 жасқа толмаған/жүргізу стажы 2 жылдан аз	1,10
2.	25 жасқа толмаған/жүргізу стажы 2 жылдан астам	1,05
3.	25 жас және одан үлкен/жүргізу стажы 2 жылдан аз	1,05
4.	25 жас және одан үлкен/жүргізу стажы 2 жылдан астам	1,00

8. Заңды тұлғалар үшін осы баптың 7-тармағында көзделген коэффициент 1,2 мөлшерінде белгіленеді.

9. Көлік құралының пайдаланылу мерзіміне қарай коэффициенттер мынадай мөлшерде белгіленеді:

№ р/с	Көлік құралының пайдаланылу мерзімі	Көлік құралының пайдаланылу мерзіміне қарай коэффициент мөлшері
1	2	3
1.	7 жылға дейін, қоса алғанда	1,00
2.	7 жылдан жоғары	1,10

10. «Бонус-малус» жүйесі бойынша коэффициентті есептеу және қолдану тәртібі уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде айқындалады.

14. Қазақстан Республикасының аумағына уақытша келген жағдайларды қоспағанда, көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты он екі айдан аз мерзімге жасалған кезде, көлік құралының бірлігіне сақтандыру сыйлықақысының мөлшері мынадай формула бойынша есептеледі:

$CC = ЖСС * n / N$, мұнда:

СС - он екі айдан аз мерзімге жасалған көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысының мөлшері (теңгемен);

ЖСС – жылдық сақтандыру сыйлықақысының мөлшері (теңгемен);

n - көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу мерзімі (күнмен);

N – 365 күн (кібісе жылы 366 күн).

Қазақстан Республикасының аумағына уақытша келген жағдайда, көлік құралының бірлігіне сақтандыру сыйлықақысының мөлшері мынадай формула бойынша есептеледі:

$CC = ЖСС * K$, мұнда:

СС – Қазақстан Республикасының аумағына уақытша келген жағдайда, он екі айдан аз мерзімге жасалған көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысының мөлшері (теңгемен);

K – осы баптың 15-тармағында көрсетілген, Қазақстан Республикасының аумағында болу мерзіміне байланысты түзету коэффициенті.

15. Қазақстан Республикасының аумағына уақытша келу кезеңіне көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасау кезінде мынадай коэффициенттер белгіленеді:

№ р/с	Шет мемлекеттерде тіркелген және Қазақстан Республикасының аумағында уақытша пайдаланылатын көлік құралдары иелерінің азаматтық жауапкершілігін міндетті сақтандыруды жүзеге асыру кезіндегі сақтандыру мерзімі	Коэффициент
----------	---	-------------

1	15 күнге дейін (қоса алғанда)	0,2
2	16 күннен 1 айға дейін	0,3
3	2 ай	0,4
4	3 ай	0,5
5	4 ай	0,6
6	5 ай	0,65
7	6 ай	0,7
8	7 ай	0,8
9	8 ай	0,9
10	9 ай	0,95
11	10 ай және одан да көп	1

16. Кешенді сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысы көлік құралының бір бірлігі үшін төленеді, бұл ретте сақтандыру сыйлықақысының мөлшері сақтандыру полисінде көрсетілген көлік құралдары үшін белгіленген сақтандыру сыйлықақылары мөлшерінің ең көп шамасына тең болып белгіленеді.

17. Стандартты шарт бойынша сақтандыру сыйлықақысы әр сақтандырылушы бойынша есептеледі және әр сақтандырылушы бойынша есептелген сақтандыру сыйлықақылары мөлшерінің ең көп шамасына тең мөлшерде сақтанушының төлеуіне жатады.

10-бап. САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫЛАРЫНЫҢ МӨЛШЕРІН АЗАЙТУ

1. Көлік құралдарының иелері – Ұлы Отан соғысының қатысушылары және жеңілдіктер бойынша Ұлы Отан соғысының қатысушыларына теңестірілген адамдар, басқа мемлекеттердің аумағындағы ұрыс қимылдарының ардагерлері, I және II топтағы мүгедектер, зейнеткерлер стандартты шарт жасасқан кезде осы Сақтандыру ережелерінің 9-бабына сәйкес есептелген, төленуге жататын сақтандыру сыйлықақысының елу пайызы мөлшерінде сақтандыру сыйлықақыларын төлейді.

Егер көлік құралын осы тармақтың бірінші бөлігінде аталған адамдар санатына жатпайтын басқа иелер де пайдаланатын болса, онда көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру мұндай жеңілдік берілмей жүзеге асырылады.

11-бап. САҚТАНДЫРУШЫ ҰСЫНАТЫН ҚОСЫМША ҚЫЗМЕТТЕР

1. Сақтандырушы сақтанушының келісімі болған кезде сақтанушыға (сақтандырылушыға) зақымдалған көлік құралын жөндеу уақытында көлік құралын беруді, сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттарды жинау бойынша қызмет көрсетуді, сақтанушыға көмек көрсету үшін сақтандырушы өкілінің (апаттық комиссарының) көлік оқиғасы орнына баруын қоса алғанда, көлік оқиғасы жағдайында көмек көрсетумен байланысты қосымша ақылы қызмет көрсетуге құқылы.

12-бап. САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫСЫН ТӨЛЕУ ТӘРТІБІ

1. Егер көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын біржолғы төлеммен төлейді. Егер сақтанушы жеке тұлға болып табылса, ол сақтандыру сыйлықақысын бір жолғы төлеммен төлейді.

2. Сақтандырушы көлік құралы иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында сақтандыру сыйлықақысын мерзімін ұзартып төлеуді көздеуге құқылы. Бұл ретте сақтандырушы көлік құралы иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының барлық қолданылу мерзімі ішінде сақтанушы алдында жауапты болады.

Сақтанушының кезекті сақтандыру жарнасын төлемеуі сақтандырушы үшін көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтатуға негіз болып табылмайды.

3. Сақтандырушы сақтандыру сыйлықақысын сақтандырушының интернет-ресурсы арқылы қолма-қол ақшасыз тәсілмен төлеу мүмкіндігін береді.

4. Кезекті сақтандыру жарнасы уақтылы төленбеген кезде сақтанушы сақтандырушыға Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің 353-бабында белгіленген тәртіппен және мөлшерде тұрақсыздық айыбын төлеуге міндетті.

13-бап. ТАРАПТАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

1. Сақтанушы (сақтандырылушы):

1) сақтандырушыдан көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандырудың талаптарын, көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша өзінің құқықтары мен міндеттерін түсіндіруді талап етуге;

2) дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымнан дерекқорда көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты және ол бойынша сақтандыру жағдайы (көлік оқиғасы) туралы мәліметтердің болуы туралы ақпаратты сұратуға (сақтандыру жағдайы (көлік оқиғасы) жөніндегі мәліметтерді сұрату бөлігіндегі осы құқық пайда алушыға да қолданылады);

3) келтірілген зиянның мөлшерін бағалау нәтижелерімен және сақтандырушы (оның ішінде сақтандырушының интернет-ресурсы арқылы) және (немесе) тәуелсіз сарапшы жүргізген сақтандыру төлемі мөлшерінің есептерімен танысуға;

5) объектілер иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатуға (осы құқық сақтанушыға ғана қолданылады);

6) осы Сақтандыру ережелерінің 27-бабында көзделген ерекшеліктерді ескере отырып, Сақтандырушыға не сақтандыру омбудсманына немесе көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын мәселелерді реттеу үшін сотқа жүгінуге;

7) өтініш пен қоса беріліп отырған құжаттарды сақтандыру омбудсманына (тікелей сақтандыру омбудсманына, оның ішінде оның интернет-ресурсы арқылы не сақтандырушы арқылы, оның ішінде оның филиалы, өкілдігі, өзге де оқшауланған құрылымдық бөлімшесі, интернет-ресурсы арқылы) жіберуге;

8) сақтандыру төлемін осы Сақтандыру ережелерінде көзделген жағдайларда алуға құқылы;

Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында сақтанушының (сақтандырылушының) Қазақстан Республикасының азаматтық заңдарына қайшы келмейтін басқа да құқықтары көзделуі мүмкін.

2. Сақтанушы міндетті:

1) көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтандырушыға өзі, сақтандыру полисіне енгізілген әрбір сақтандырылушы, көлік құралы (көлік құралдары), қосарланған сақтандыру, көлік құралдарын маусымдық пайдалану, Қазақстан Республикасының аумағына уақытша кіру және осы Сақтандыру ережелерінде көзделген тәртіппен сақтандыру сыйлықақысының мөлшерін азайтуға берілген құқық туралы өтінішке енгізу үшін қажетті мәліметтерді және өтініште көрсетілген мәліметтерді растайтын қажетті құжаттардың көшірмелерін ұсынуға;

2) сақтандыру сыйлықақыларын көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде төлеуге;

3) көлік оқиғасының басталғаны туралы өзіне белгілі болғандай, дереу, бірақ бес жұмыс күнінен кешіктірмей, бұл туралы көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты жасалған сақтандырушыны жазбаша нысанда (қолма-қол не электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу арқылы) хабардар етуге. Сақтанушы мен сақтандырылушы бір тұлға болып табылмаған жағдайларда сақтандырушыны

сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабардар ету бойынша міндет сақтандырылушыға жүктеледі. Егер сақтанушының (сақтандырылушының) дәлелді себептермен аталған іс - әрекеттерді орындау мүмкіндігі болмаса, ол мұны құжатпен растауы тиіс;

4) көлік оқиғасын жасаған кезде жәбірленушілерге және жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті органның қызметкерлеріне көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасқан сақтандырушының атауын хабарлауға;

5) көлік оқиғасы болған кезде ықтимал шығындарды болдырмау немесе азайту үшін қалыптасқан мән-жайларға ақылға қонымды және қолдан келетін шараларды, оның ішінде зардап шеккен адамдардың мүлкін құтқару және оларға көмек көрсету шараларын қолдануға;

6) көлік оқиғасы және зардап шеккен адамдар туралы тиісті органдар мен ұйымдарға олардың құзыретіне қарай (жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті органның бөлімшелеріне, мемлекеттік өртке қарсы қызмет органдарына, жедел медициналық жәрдем қызметіне, авариялық қызметтерге) хабарлауға;

7) көлік оқиғасы жасалған кезде кідіріссіз, бірақ уәкілетті лауазымды тұлғаның жазбаша жолдамасын алған кезден бастап екі сағаттан кешіктірмей, Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес психикаға белсенді әсер ететін затты тұтыну фактісін және мас күйін анықтау үшін медициналық куәландырудан өтуге;

8) сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға кері талап қою құқығының сақтандырушыға өтуін қамтамасыз етуге міндетті.

Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында сақтанушының Қазақстан Республикасының заңдарына қайшы келмейтін өзге де міндеттері көзделуі мүмкін.

3. Сақтанушының Осы баптың 2-тармағының 4), 5), 6), 7) тармақшаларында аталған міндеттері көлік оқиғасы болған кезде көлік құралын тікелей жүргізген адамға жүктеледі.

4. Сақтандырушы құқылы:

1) көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу кезінде, Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде көзделген мәліметтерден басқа, сақтанушыдан осы сақтандыру қағидаларына сәйкес осындай шартқа енгізу үшін қажетті мәліметтерді ұсынуды талап етуге;

2) тиісті мемлекеттік органдар мен ұйымдардан, олардың құзыретіне орай, сақтандыру жағдайының басталу фактісін (көлік оқиғасын жасау) және жәбірленушілерге келтірілген зиянның мөлшерін растайтын құжаттарды сұратуға;

3) көлік оқиғасының себептерін және өзге де мән-жайларын анықтауға;

4) осы Сақтандыру ережелерінің 24-бабында көзделген жағдайларда, зиян келтіргені үшін жауапты тұлғаға, кері талап қоюға;

5) осы Сақтандыру ережелерінің 23-бабында көзделген негіздер бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырудан, сондай-ақ келтірілген зиянды өтеуден осы Сақтандыру ережелерінің 21-бабында көзделген тәртіппен толық немесе ішінара бас тартуға құқылы.

Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында сақтандырушының Қазақстан Республикасының азаматтық заңдарына қайшы келмейтін басқа да құқықтары көзделуі мүмкін.

5. Сақтандырушы міндетті:

1) сақтанушыны (сақтандырылушыны) көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру талаптарымен, оның ішінде көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын тараптардың құқықтарымен және міндеттерімен таныстыруға;

- 2) көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасқаннан кейін сақтанушыға (сақтандырылушыға) сақтандыру полисін ресімдеуге;
 - 3) осы Сақтандыру ережелерінің 10-бабында аталған тұлғаларға сақтандыру сыйлықақыларын төлеу жөнінде жеңілдік жасауға;
 - 4) көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша сақтандыру арқылы қорғаудың қолданылу кезеңінде жасалған көлік оқиғасы туралы хабардар ету кезінде оны дереу тіркеуге және осы көлік оқиғасы бойынша мәліметтерді уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісіне сәйкес дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымға ұсынуға;
 - 5) жәбірленушінің немесе жәбірленушінің қайтыс болуына байланысты зиянды өтетуге Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес құқығы бар тұлғаның жазбаша өтінішін алған күннен бастап бір жұмыс күні ішінде, сақтандыру жағдайын растайтын құжат болған кезде көлік оқиғасына кінәлі болып табылатын сақтанушының көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасуы туралы мәліметтерді (сақтанушының тегі, аты, әкесінің аты (егер ол жеке басын куәландыратын құжатта көрсетілген болса), көлік құралын мемлекеттік тіркеу нөмірі, нөмірі және жасалған күні) жазбаша ұсынуға;
 - 6) осы Заңда белгіленген мерзімдерде және тәртіпшен, сақтанушының (сақтандырылушының) не жәбірленушінің (пайда алушының) немесе олардың өкілдерінің мүлікке келтірілген зиянның мөлшерін айқындау туралы өтініші бойынша мүлікке келтірілген зиянның мөлшеріне есептеу жүргізуге және зиянның мөлшері туралы есепті пайда алушыға танысу үшін ұсынуға;
 - 7) сақтандыру жағдайының басталу фактісін және сақтандырушы өтеуге тиісті зиянның мөлшерін растайтын құжаттар жеткіліксіз болған кезде, оларды алған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде жетіспейтін және (немесе) дұрыс ресімделмеген құжаттардың толық тізбесін көрсете отырып, бұл туралы өтініш берушіге хабарлауға;
 - 8) сақтандыру жағдайы басталған кезде осы Сақтандыру ережелерінде белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімде сақтандыру төлемін жүргізуге;
 - 9) осы сақтандыру қағидаларының 21-бабында көзделген тәртіппен келтірілген зиянды өтеу туралы жазбаша талаппен жүтінген кезде Міндетті сақтандыру туралы заңда белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде келтірілген зиянды өтеуді жүргізуге;
 - 10) сақтанушыдан (жәбірленушіден, пайда алушыдан) көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындаған дауды қарауға өтініш алған кезде сақтанушының (жәбірленушінің, пайда алушының) талаптарын қарауға және бес жұмыс күні ішінде дауды одан әрі реттеу тәртібін көрсете отырып, жазбаша жауап беруге;
 - 11) сақтанушыдан (жәбірленушіден, пайда алушыдан) сақтандыру омбудсманына жіберілетін өтінішті алған кезде осы өтінішті, сондай-ақ оған қоса берілетін құжаттарды алынған күнінен бастап үш жұмыс күні ішінде сақтандыру омбудсманына қайта жіберуге;
 - 12) Міндетті сақтандыру туралы Заңның 9-бабының 5-тармағында көзделген ақпаратты алған кезде уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайын реттеу бойынша шаралар қабылдауға;
 - 13) сақтанушыдан (жәбірленушіден, пайда алушыдан) сақтандыру омбудсманына жіберілетін өтінішті алған кезде осы өтінішті, сондай-ақ оған қоса берілетін құжаттарды алған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде сақтандыру омбудсманына қайта жіберуге;
 - 14) сақтанушыға (сақтандырылушыға) сақтандыру жағдайы кезінде залалдарды болғызбау немесе азайту мақсатында шеккен шығыстарын өтеуге;
 - 15) сақтандыру құпиясын қамтамасыз етуге міндетті.
- Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында сақтандырушының Қазақстан Республикасының заңдарына қайшы келмейтін өзге де міндеттері көзделуі мүмкін.

14-бап. ЖӘБІРЛЕНУШІНІҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ

1. Жәбірленуші құқылы:

- 1) болуы салдарынан сақтанушы (сақтандырылушы) өзіне зиян келтірген көлік оқиғасы туралы сақтандырушыға хабарлауға;
 - 2) сақтанушының (сақтандырылушының) орнына сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттарды жинауға және оларды сақтандырушыға табыс етуге;
 - 3) кез келген медициналық мекеменің қызметін пайдалануға;
 - 4) сақтандырушы жүргізген, келтірілген зиян мөлшерлерін айқындаудың және сақтандыру төлемінің нәтижелерімен танысуға;
 - 5) жәбірленушінің өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне зиян келтірілуіне кінәлі тұлғаның сақтандырушысына осы Сақтандыру ережелерінің 13-бабының 5-тармағының 5-тармақшасында көзделген тәртіппен осы тұлғаның көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының бар екендігі туралы мәліметтерді (сақтанушының тегі, аты, әкесінің аты (егер ол жеке басын куәландыратын құжатта көрсетілген болса), көлік құралын мемлекеттік тіркеу нөмірі, нөмірі және жасалған күні) растау туралы жазбаша өтініш жасауға;
 - 6) сақтандыру жағдайын растайтын құжат болған кезде дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымға жәбірленушінің өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне зиян келтірілуіне кінәлі тұлғаның көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының бар не жоқ екендігі туралы мәліметтерді (сақтанушының тегі, аты, әкесінің аты (егер ол жеке басын куәландыратын құжатта көрсетілген болса), көлік құралын мемлекеттік тіркеу нөмірі, нөмірі және жасалған күні) ұсыну туралы жазбаша өтініш жасауға;
 - 7) осы Сақтандыру ережелерінің 20-бабында көзделген тәртіппен сақтандыру төлемін алуға, сондай-ақ келтірілген зиянды өтетуге;
 - 8) көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын мәселелерді реттеу үшін осы Сақтандыру ережелерінің 25-бабында көзделген ерекшеліктерді ескере отырып сақтандырушыға не сақтандыру омбудсманына немесе сотқа жүгінуге;
 - 9) өтінішті және қоса берілетін құжаттарды сақтандыру омбудсманына (тікелей сақтандыру омбудсманына, оның ішінде оның интернет-ресурсы не сақтандырушы, оның филиалы, өкілдігі арқылы) жіберуге;
 - 10) көлік құралының иесіне келтірілген зиянды келтірілген зиян сомасының алынған сақтандыру төлемі сомасынан асатын мөлшерде өтеуі туралы талап қоюға құқылы.
- 2. Осы Сақтандыру ережелерінде көзделген жағдайларда жәбірленушінің осы баптың 1-тармағында белгіленген құқықтары пайда алушы ретінде әрекет жасаушы өзге тұлғаларға өтеді.**

15-бап. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫН ЖӘНЕ КЕЛТІРІЛГЕН ЗИЯННЫҢ МӨЛШЕРІН АНЫҚТАУ.

1. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында көрсетілген, сақтандырылған көлік құралын пайдалануы нәтижесінде жәбірленуші деп танылған адамдардың өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне келтірілген зиянды өтеу бойынша сақтандырылушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігінің басталу фактісі сақтандыру жағдайы деп танылады.
2. Жәбірленушінің өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянның мөлшері тиісті ұйымдар берген құжаттар негізінде осы Сақтандыру ережелеріне сәйкес айқындалады.

3. Мүлікке келтірілген зиянның мөлшерін айқындауды сақтандырушы он жұмыс күні ішінде уәкілетті органның нормативтік-құқықтық актісінде белгіленген нысан бойынша, зиян мөлшерін айқындау туралы өтініштің негізінде жүргізеді.

Мамандандырылған бағдарламалық жасақтамаға қойылатын талаптар және мүлікке келтірілген зиянның мөлшерін айқындау тәртібі уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленеді.

Сақтандырушы және сақтанушы (сақтандырылушы, пайда алушы) келтірілген зиянның мөлшерін айқындау туралы өтініш берілген күннен бастап үш жұмыс күні ішінде бүлінген мүлікті қарап тексеруді жүргізу күнін, уақытын және орнын келіседі.

Егер бүлінген мүлікті қарап-тексеру сақтанушының (сақтандырылушының, пайда алушының) кінәсінен немесе тараптардың еркінен тыс мән-жайлар бойынша жүргізілмесе, сақтанушы (сақтандырылушы, пайда алушы) келтірілген зиянның мөлшерін айқындау туралы өтінішпен сақтандырушыға қайта жүгінеді.

Мүлікке келтірілген зиянның мөлшерін айқындауды сақтандырушы бүлінген мүлікті қарап тексеру және қарап тексеру актісі жасалған күннен бастап бес жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде жүзеге асырады.»;

4. Егер сақтандырушы осы баптың 3-тармағының бесінші бөлігінде белгіленген мерзімде келтірілген зиянның мөлшерін айқындамаса, онда сақтанушы (сақтандырылушы) не жәбірленуші (пайда алушы) немесе олардың өкілдері бағалаушының қызметтерін пайдалана алады және мүлікті қалпына келтіруді (кәдеге жаратуды) бастайды. Сақтанушы (сақтандырылушы) немесе жәбірленуші (пайда алушы) немесе олардың өкілдері шеккен бағалаушының қызметтеріне арналған шығындарды сақтандырушы сақтандыру төлеміне қарамастан өтеуге тиіс

Көлік құралына келтірілген зиянның мөлшерін айқындауды бағалаушы осы баптың 3-тармағының екінші бөлігінде көрсетілген уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісіне сәйкес жүзеге асырады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген жағдайда бағалаушы көлік құралына келтірген зиянның мөлшерін айқындау нәтижесін сақтандырушы жәбірленушіге (пайда алушыға) немесе оның өкіліне сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қабылдайды.

5. Сақтандырушы сақтандыру төлемін осы бапқа сәйкес айқындалған зиян мөлшерінде жүзеге асырады.

6. Сақтандырушының пайда алушыға тиесілі сақтандыру төлемінен зиянның мөлшерін айқындауға байланысты өз шығыстарын ұстап қалуға құқығы жоқ.

7. Сақтандыру жағдайын қасақана жасау, сондай-ақ сақтандыру төлемін заңсыз алуға бағытталған өзге де алаяқтық әрекеттер Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауаптылыққа әкеп соғады.

16-бап. ӨМІРІНЕ, ДЕНСАУЛЫҒЫНА ЗИЯН КЕЛТІРІЛГЕН ЖӘБІРЛЕНУШІЛЕР БОЛМАҒАН ЖАҒДАЙДА КӨЛІК ОҚИҒАСЫ БАСТАЛҒАН КЕЗДЕГІ ТҮЛҒАЛАРДЫҢ ІС-ӘРЕКЕТТЕРІ

1. Көлік оқиғасы болған кезде өміріне, денсаулығына зиян келтірілген жәбірленушілер болмаған жағдайда, оның қатысушылары мүмкіндік болған кезде болған көлік оқиғасы туралы сақтандырушыларды хабардар етуге тиіс.

2. Сақтандырушылар өз өкілдерін көлік оқиғасы болған жерге жіберуге құқылы.

3. Көлік оқиғасына қатысушылар болған мән-жайларды бағалауда және болжамды мөлшері елу айлық есептік көрсеткіштен аспауға тиіс мүлікке келтірілген зиянның мөлшерінде өзара келісім бойынша оқиғаның схемасын дербес жасауға және оған қол қойып, оны ресімдеу үшін жақын маңдағы бекетке немесе ішкі істер органдарының бөлімшесіне келуге құқылы.

4. Көлік оқиғасы схемасын жасау тәртібі мен үлгілік нысандары уәкілетті органмен келісу бойынша Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің нормативтік құқықтық актісінде белгіленеді.

01.01.2024 жылдан бастап қолданысқа енгізіледі.

17-бап. Сақтандыру жағдайын реттеудің оңайлатылған тәртібі

1. Көлік оқиғасы жасалған кезде өміріне және (немесе) денсаулығына зиян келтірілген жәбірленушілер болмаған жағдайда, оған қатысушылар бір мезгілде мынадай талаптар сақталған кезде:

1) көлік оқиғасы екі көлік құралының (тіркемелері (жартылай тіркемелері) бар көлік құралдарын қоса алғанда) өзара жанасуы (соқтығысуы) салдарынан болса, осы көлік оқиғасы жасалған кезде иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігі осы Заңға сәйкес сақтандырылған болса;

2) көлік оқиғасы салдарынан осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген көлік құралдарына ғана зиян келтірілсе;

3) көлік оқиғасы салдарынан зиян келтіру мән-жайлары, көлік құралдарының көрінетін бүлінуінің сипаты мен тізбесі, көлік оқиғасына қатысушылардың бірінің кінәсі көлік оқиғасына қатысушылардың келіспеушілігін туғызбаса және декларацияда тіркелсе;

4) көлік оқиғасына қатысушылар уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген, әрбір жеке сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру сомасының мөлшері шегінде сақтандыру төлемінің мөлшеріне келіссе;

5) көлік оқиғасы туралы құжаттар мен мәліметтерді ресімдеуді көлік оқиғасына қатысушылар уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде айқындалған тәртіппен сақтандыру компаниясының ақпараттық жүйесін және деректер базасын қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымның ақпараттық жүйесін пайдалана отырып декларация жасау жолымен жүзеге асырады.

2. Көлік оқиғасына қатысушылар дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымнан сақтандырушының декларацияны қабылдағаны туралы хабарламаны өздері алғанға дейін көлік оқиғасы болған жерден кетпеуге тиіс.

Егер көлік оқиғасына қатысушылар декларацияға қоса берген фотоматериалдар көлік оқиғасына қатысқан көлік құралының маркасын, моделін, сәйкестендіру нөмірін, мемлекеттік тіркеу нөмірлік белгісін, сондай-ақ зиян келтіру мән-жайларын, көлік оқиғасы салдарынан көлік құралдарының көрінетін бүлінуінің сипаты мен тізбесін айқындауға мүмкіндік бермеген жағдайда, сақтандырушы көлік оқиғасына қатысушылардан сақтандыру компаниясының ақпараттық жүйесін және дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымның ақпараттық жүйесін пайдалана отырып не басқа да қолжетімді тәсілмен фотоматериалдарды қайта жіберуді сұратуға құқылы.

Осы тармақтың екінші бөлігінде көрсетілген мән-жайлар сақтандырушының декларацияны қабылдаудан бас тартуына негіз болып табылмайды.

3. Көлік оқиғасына қатысушылардың бірі сақтандыру жағдайын реттеудің оңайлатылған тәртібін ресімдеумен келіспеген жағдайда сақтандыру төлемі осы Ережелердің 19-бабына сәйкес жүзеге асырылады.

4. Сақтандыру жағдайын реттеудің тәртібі мен оңайлатылған тәртібінің шарттары, декларацияның нысаны мен оған қоса берілетін құжаттарға қойылатын талаптар уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде айқындалады.

5. Сақтандыру жағдайын реттеудің оңайлатылған тәртібі сақтандыру жағдайы бойынша көлік оқиғасына қатысушылар арасында келіспеушіліктер болмаған кезде осы Заңның 26-1-бабында айқындалған тәртіппен тікелей реттеу арқылы жүзеге асырылуы мүмкін, бұл туралы декларацияда тиісті белгі жасалады.

6. Сақтандырушы сақтандыру жағдайының фактісі мен мән-жайларын анықтау және зиян мөлшерін есептеу үшін көлік оқиғасына қатысушылардың көлік құралдарын қарап-тексеруді жүргізуге құқылы.

Көлік оқиғасына қатысушылар сақтандырушының талап етуі бойынша қарап-тексеру жүргізу үшін көлік құралдарын беруге және сақтандыру төлемін жүзеге асырғанға немесе сақтандырушы уәжді бас тартуды жібергенге дейін бүлінген мүлікті көлік оқиғасынан кейінгі күйінде сақтауға міндетті.

Сақтандыру жағдайын реттеудің оңайлатылған тәртібі кезінде көлік құралдарын сақтандырушының қарап-тексеру тәртібі, шарттары, мерзімдері уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде айқындалады.

7. Сақтандыру жағдайын реттеудің оңайлатылған тәртібі кезінде сақтандыру төлемін сақтандырушы уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде айқындалған тәртіппен және мерзімдерде жүзеге асырады.

Осы бапқа сәйкес сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асыру жөніндегі міндеттемесі тиісінше орындалған болып есептеледі және пайда алушы сақтандырушыға сақтандыру жағдайын оңайлатылған тәртіппен реттеу кезінде әрбір жекелеген сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру сомасының шекті мөлшерінен асатын бөлігінде зиянды өтеу туралы қосымша талаптар қоюға құқылы емес.

8. Сақтандырушының осы Заңда және (немесе) Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында белгіленген жағдайларда сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуға құқығы бар.

9. Сақтандыру жағдайын реттеудің оңайлатылған тәртібіне сәйкес сақтандыру төлемін жүзеге асырған сақтандырушының осы Ережелердің 24-бабына сәйкес төленген сома шегінде сақтанушыға (сақтандырылушыға) кері талап қоюға құқығы бар.

10. Сақтандыру жағдайын реттеудің оңайлатылған тәртібінің рәсімімен және салдарымен келіспеген жағдайда сақтанушы (жәбірленуші, пайда алушы) дауды осы Ережелердің 26-бабына сәйкес реттеуге құқылы.

18-бап. САҚТАНДЫРУШЫНЫҢ ЖАУАПКЕРШІЛІК ШЕКТЕРІ.

1. Бір сақтандыру жағдайы (сақтандыру сомасы) бойынша сақтандырушы жауапкершілігінің шекті көлемі мынаны құрайды (айлық есептік көрсеткішпен):

1) әрбір жәбірленушінің өміріне немесе денсаулығына келтірілген зиян үшін және ол мыналарға алып келсе:

қаза табуға – 2 000;

мүгедектіктің:

I тобы белгіленсе – 1 600;

II тобы белгіленсе – 1 200;

III тобы белгіленсе – 500;

мүгедек балаға – 1 000;

мертігуге, жарақаттануға немесе денсаулықтың мүгедектік белгіленбеген өзге де зақымдануына – амбулаториялық және (немесе) стационарлық емделуге іс жүзіндегі шығыстар мөлшерінде, бірақ 300-ден аспауға;

2) бір жәбірленушінің мүлкіне келтірілген зиян үшін - келтірілген зиян мөлшерінде, бірақ 600-ден көп емес;

3) бір мезгілде екі және одан да көп жәбірленушінің мүлкіне келтірілген зиян үшін - келтірілген зиян мөлшерінде, бірақ әрбір жәбірленушіге 600-ден көп емес. Бұл ретте сақтандыру төлемдерінің жалпы мөлшері барлық жәбірленушіге 2000-нан аспауға тиіс. Зиян мөлшері сақтандырушы жауапкершілігінің шекті көлемінен асқан жағдайда

сақтандыру төлемі әрбір жәбірленушіге оның мүлкіне келтірілген зиянға мөлшерлес дәрежеде жүзеге асырылады.

2. Қаза болуына немесе мүгедектік белгіленуіне әкеп соққан, жәбірленушінің өмірі мен денсаулығына келтірілген зиян үшін сақтандыру төлемі осы баптың 1-тармағында белгіленген сақтандырушы жауапкершілігінің шекті көлемінің мөлшерінде жүзеге асырылады.

3. Сақтандыру төлемінің мөлшерін есептеу үшін Қазақстан Республикасының заң актісіне сәйкес белгіленген сақтандыру төлемі жүзеге асырылған күнгі айлық есептік көрсеткіш пайдаланылады.

4. Сақтанушының (сақтандырылушының) залалдарды болғызбау немесе азайту мақсатында шеккен шығыстары, егер мұндай шығыстар қажетті болса немесе сақтандырушының нұсқауларын орындау үшін жұмсалса, егер тиісті шаралар тіпті сәтсіз болса да сақтандырушының өтеуіне жатады.

Мұндай шығыстар нақты мөлшерде өтеледі, бұл ретте сақтандыру төлемінің және шығыстар өтемақысының жалпы сомасы көлік құралы иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленген жауапкершіліктің шекті көлемінен аспауға тиіс. Егер шығыстар сақтанушының сақтандырушы нұсқауларын орындауы нәтижесінде туындаған болса, олар жауапкершіліктің шекті көлеміне қатыссыз, толық мөлшерде өтеледі.

Көрсетілген шығыстарды сақтандырушы тікелей шеккен тұлғаға өтейді.

5. Келтірілген зиянды толығымен өтеу үшін жауапкершіліктің шекті көлемі жетпеген кезде сақтанушы жәбірленушіге сақтандыру сомасы мен зиянның нақты мөлшері арасындағы айырманы өтейді.

6. Жәбірленуші қайтыс болған жағдайда сақтандырушы жәбірленушіні жерлеген адамға жүз айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде жерлеу шығыстарын өтейді.

19-бап. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ШАРТТАРЫ.

1. Сақтандырушыға сақтандыру төлемі туралы талапты сақтанушы (сақтандырылушы) немесе пайда алушы болып табылатын өзге тұлға қояды, оның ішінде уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісіне сәйкес пайда алушының тұрғылықты жерін, байланыс телефондарын, банктік деректемелерін (қажет болған кезде), сақтандыру төлемін – қолма-қол ақшамен не сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттарды қоса бере отырып, банктік шотқа аудару жолымен алу тәртібін көрсете отырып, сақтандырушының интернет-ресурсы арқылы алуға болады.

Сақтандырушының талап етуі бойынша өтініш беруші сақтандырушыға сақтандырушының рұқсаты бар мемлекеттік органдардың дерекқорларында және (немесе) ақпараттық жүйелерінде электрондық нысанда бар құжаттарды қоспағанда, сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттардың түпнұсқаларын ұсынуға міндетті.

2. Сақтандыру төлемі туралы өтінішке мынадай құжаттар қоса беріледі:

1) сақтандыру жағдайының басталу фактісін және жәбірленушілерге келтірілген зиянның мөлшерін растайтын құжат;

2) жәбірленушінің өміріне, денсаулығына зиян келтіру фактісі болған жағдайда жәбірленушінің еңбекке уақытша қабілетсіздігінің мерзімі туралы денсаулық сақтау ұйымдары анықтамасының немесе мүгедектік белгіленген жағдайда мамандандырылған мекемелердің жәбірленушіге мүгедектік белгілеу туралы анықтамасының көшірмесі;

3) жәбірленушінің қайтыс болғаны туралы куәліктің нотариат куәландырған көшірмесі;

4) пайда алушының зиянды өтеттіру құқығын растайтын құжат (көшірмесі);

5) осы Сақтандыру ережелерінің 15-бабының 3-тармағында көзделген жағдайда, зиянның мөлшерін айқындау туралы өтініш;

6) пайда алушының жеке басы куәлігінің көшірмесі (жеке тұлға үшін) немесе заңды тұлғаның өкіліне берілген сенімхаттың түпнұсқасы;

7) сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтанушының (сақтандырылушының) шығынды болдырмау немесе азайту мақсатында шеккен шығыстарын растайтын құжаттар, олар болған кезде;

Сақтандырушының сақтанушыдан (сақтандырылушыдан) не жәбірленушіден ақпараттық жүйелер мен сервистер арқылы қолжетімді қосымша құжаттарды және (немесе) құжаттарды талап етуіне жол берілмейді.

3. Құжаттарды қабылдаған сақтандырушы өтініш беруші ұсынған құжаттардың толық тізбесін және оларды қабылдау күнін көрсете отырып, екі данада анықтама жасауға міндетті.

Сақтанушы (сақтандырылушы, пайда алушы) сақтандыру төлемі туралы өтінішті электрондық тәсілмен жіберген жағдайда сақтандырушы оған осы анықтаманы электрондық нысанда бере алады.

Өтініш беруші сақтандырушыға өзі жүгінген кезде анықтаманың бір данасы өтініш берушіге беріледі, өтініш берушінің оны алғаны туралы белгісі бар екінші данасы сақтандырушыда қалады.

4. Жәбірленуші пайда алушы (ол қайтыс болған жағдайда, жәбірленушінің қайтыс болуына байланысты Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес зиянды өтетуге құқығы бар адам), сондай-ақ сақтанушы (сақтандырылушы) немесе жәбірленушіге (зиянды өтетуге құқығы бар адамға) келтірілген зиянды осы Заңда белгіленген сақтандырушы жауапкершілігінің көлемі шегінде өтеген және сақтандыру төлеміне құқық алған өзге де тұлға болып табылады.

Мүлікке зиян келтірілген кезде осы мүліктің меншік иесі, ал ол қайтыс болған жағдайда зиянды өтетуге құқығы бар адамдар жәбірленуші болып танылады.

5. Сақтандыру төлемі жәбірленушінің жазбаша ресімделген өтініші немесе нотариат куәландырған сенімхат бойынша денсаулығын және (немесе) мүлкін қалпына келтіру жөнінде оған қызмет көрсеткен (көрсететін) тұлғаға тікелей жүзеге асырылуы мүмкін.

6. Жәбірленушінің өмірі мен денсаулығына келтірілген зиян үшін сақтандыру төлемі басқа сақтандыру шарттары бойынша оған (зиянды өтетуге құқығы бар адамдарға) тиесілі сомаларға қарамастан жүзеге асырылады.

7. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру кезінде сақтандырушы пайда алушыдан оның сақтандырушыға талап қою құқығын шектейтін шарттарды қабылдауын талап етуге құқылы емес.

8. Сақтандырушы осы мүліктің сақтандыру жағдайы басталған күнгі нарықтық құны мөлшерінде сақтандыру төлемін жүзеге асырған жағдайда мүлікке немесе оның қалдықтарына құқылы.

9. Сақтандырушы жәбірленушінің өмірі мен денсаулығына зиян келтіру фактісі болмаған кезде ішкі істер органдары берген оқиғаның схемасы бар жол жүрісі қағидаларының бұзылуы туралы хаттаманың негізінде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға құқылы.

20-бап. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ТӘРТІБІ

1. Сақтандырушы сақтандыру төлемін осы Сақтандыру ережелерінің **18-бабында** көзделген құжаттарды алған күннен бастап он бес жұмыс күні ішінде төлейді.

2. Бірнеше жәбірленушінің мүлкіне зиян келтірілген жағдайда, сақтандырушы барлық жәбірленушілердің құжаттарын алған күннен бастап жеті жұмыс күні ішінде, бірақ басқа сақтандырылғандардың құжаттарды беруіне қарамастан, сақтандырушыға бірінші болып құжаттарын берген жәбірленушіден құжаттар алған күннен бастап күнтізбелік 15 күннен кешіктірмей сақтандыру төлемін бастауға міндетті.

3. Егер сақтандыру жағдайының басталуына әкеп соққан оқиғаның нәтижесінде жәбірленушінің денсаулығы нашарлап кетсе (мүгедектік не мүгедектіктің неғұрлым жоғары тобы белгіленсе) не қайтыс болса, онда сақтандырушы жәбірленушіден (пайда алушыдан) келіп түскен өтініштің және тиісті құжаттардың негізінде, сақтандыру төлемінің сомасына осы Заңда белгіленген тәртіппен және мөлшерде қайта есептеу жүргізуге міндетті. Бұл ретте сақтандыру төлемінің сомасын қайта есептеу кезінде бұрын төленген сомалар есепке алынады.

4. Сақтандыру төлемі уақтылы жүзеге асырылмаған кезде сақтандырушы пайда алушыға Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 353-бабында белгіленген тәртіппен және мөлшерде тұрақсыздық айыбын төлеуге міндетті.

21-бап. ТІКЕЛЕЙ РЕТТЕУ

1. Сақтандыру жағдайы басталған кезде жәбірленуші немесе жәбірленушінің қайтыс болуына байланысты зиянды өтетуге Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес құқығы бар тұлға келтірілген зиянның өтемін алу үшін, кінәсінен сақтандыру жағдайы болған адамның көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты болған кезде, көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша жәбірленушінің жауапкершілігін сақтандырған сақтандырушыға өтініш жасауға құқылы.

2. Сақтандырушы осы Сақтандыру ережелерінің 19-бабы 2-тармағының 1)-7) тармақшаларында көзделген құжаттарды алған күннен бастап жеті жұмыс күні ішінде келтірілген зиянды өтейді.

Тікелей реттеу шеңберінде сақтандырушы жүзеге асыратын жәбірленушінің өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне келтірілген зиянды өтеу ол үшін жәбірленушімен жасасқан көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты және сақтандыру төлемі бойынша міндеттемелердің орындалуы болып табылмайды.

3. Кінәсінен сақтандыру жағдайы туындаған адамның сақтандыру компаниясы сақтандыру жағдайын реттеген сақтандырушыға нақты төлеген сомасын өтеп береді.

4. Тікелей реттеуді жүзеге асыру тәртібі мен шарттары Міндетті сақтандыру туралы заңда және уәкілетті органның нормативтік құқықтық актілерінде белгіленеді.

22-бап. БІРНЕШЕ ТҰЛҒА ЗИЯН КЕЛТІРГЕН КЕЗДЕГІ САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІ

1. Тұлғаға иелерінде көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттары бар бірнеше көлік құралдары зиян келтірген кезде пайда алушы сақтандыру төлемін олардың әрқайсысынан жеке-жеке алуға құқылы. Әрбір сақтандырушы сақтандыру төлемін осы Сақтандыру ережелерінде белгіленген жауапкершілік көлемі шегінде және сақтанушы жауапкершілігіне тең мөлшерде жүзеге асырады. Бұл ретте барлық сақтандырушылар жасаған сақтандыру төлемінің жалпы сомасы жәбірленушіге келтірілген нақты зиян мөлшерінен және әрбір сақтандырушы үшін көзделген жауапкершіліктің шекті көлемінен аспауға тиіс.

23-бап. САҚТАНДЫРУШЫНЫ САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУДАН БОСАТУ НЕГІЗДЕРІ

1. Сақтандырушы, егер сақтандыру жағдайы:

1) қажетті қорғану және аса қажеттілік жағдайда жасалған іс-әрекеттерді қоспағанда, пайда алушының сақтандыру жағдайының туындауына бағытталған не оның басталуына септігін тигізетін қасақана іс-әрекеттері;

2) пайда алушының Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайымен себептік байланыстағы қасақана қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылықтар деп танылған әрекеттері салдарынан болса, сақтандыру төлемін толық немесе ішінара төлеуден бас тартуға құқылы.

2. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуы үшін сондай-ақ:

- 1) пайда алушының шығынның тиісті өтемін шығын келтіруге кінәлі тұлғадан алуы;
- 2) сақтанушының (сақтандырылушының) көлік құралын жарыстарда, сынақтарда немесе жүргізуді үйретуге арнайы лайықталған орындарда оқыту кезінде пайдалануы;
- 3) көлік құралын тиеу немесе түсіру кезінде зиян келтіру;
- 4) жәбірленушінің мүлкіне ақша, бағалы қағаздар, алтын, күмістен жасалған бұйымдар, құнды заттар, әсемдік бұйымдар, өнер туындылары немесе басқа да құндылықтар түрінде зиян келтіру;

5) жәбірленушінің осы Сақтандыру ережелерінің 15-бабы 3-тармағының үшінші бөлігінің және 17-бабы 6-тармағының екінші бөлігінің (толықтыру 01.01.2024 жылдан бастап қолданысқа енгізіледі) талаптарын бұзуы;

6) тармақша 01.01.2024 жылдан бастап қолданысқа енгізіледі:

6) сақтандыру жағдайын реттеудің оңайлатылған тәртібі жөніндегі құжаттар мен мәліметтердің осы Сақтандыру ережелерінде және уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген талаптарға сәйкес келмеуі негіз болуы мүмкін.

3. Сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту үшін негіздер болған кезде сақтандырушы өтінішті және осы сақтандыру қағидаларының 19-бабының 2-тармағында көзделген барлық құжаттарды алған күннен бастап жеті жұмыс күні ішінде өтініш берушіге бас тарту себептерін дәлелді негіздей отырып және сақтанушының (сақтандырылушының, пайда алушының) Қазақстан Республикасы заңнамасының ерекшеліктерін ескере отырып, келіспеушіліктерді реттеу үшін сақтандыру омбудсманына жүгіну құқығы туралы хабардар ете отырып, сақтандыру төлемінен толық немесе ішінара бас тарту туралы тиісті шешім жазбаша нысанда жіберуге міндетті.

4. Сақтандырушы, егер сақтандыру жағдайы:

- 1) ядролық жарылыстың, радиацияның немесе радиоактивтік улану әсерінің;
- 2) соғыс қимылдарының;
- 3) азамат соғысының, түрлі сипаттағы халық толқуларының, жаппай тәртіпсіздіктердің немесе ереуілдердің салдарынан басталса, сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады.

5. Сақтандыру төлемі сақтандыру полисінде көрсетілген зақымдалған көлік құралы үшін төленбейді.

6. Сақтандырушының осы бапта көзделмеген негіздер бойынша сақтандыру төлемінен бас тартуға құқығы жоқ.

24-бап. ЗИЯН КЕЛТІРГЕН ТҮЛҒАҒА КЕРІ ТАЛАП ҚОЮ ҚҰҚЫҒЫ

1. Сақтандыру төлемін жүзеге асырған сақтандырушы сақтанушыға (сақтандырылушыға) төленген сома шегінде мынадай жағдайларда, егер:

- 1) сақтанушының (сақтандырылушының) азаматтық-құқықтық жауапкершілігі оның қажетті қорғану және аса қажеттілік жағдайында жасалған іс-әрекеттерін қоспағанда, сақтандыру жағдайының туындауына бағытталған не оның басталуына септігін тигізетін қасақана іс-әрекеттері салдарынан басталса;
- 2) сақтанушының (сақтандырылушының) азаматтық-құқықтық жауапкершілігі оның көлік құралын алкогольге, есірткіге немесе уытқұмарлыққа мас болып жүргізуі салдарынан басталса;
- 3) көлік құралын жүргізуші адамның көлік оқиғасы жасалған кезде оны жүргізуге құқығы болмаса;

- 4) соттың істі талқылауы барысында сақтандыру жағдайы көлік құралының техникалық ақауы салдарынан болғаны, олар туралы сақтанушының (сақтандырылушының) білгені немесе білуге тиісті екені анықталса;
 - 5) көлік құралы оның техникалық сипатына сай емес мақсаттарға пайдаланылса;
 - 6) сақтанушы (сақтандырылушы) сақтандыру жағдайынан болатын шығындарды азайту жөніндегі шараларды қасақана қолданбаса;
 - 7) көлік құралын жүргізен тұлға, егер бұл факт зардап шеккен тұлғаға медициналық көмек көрсетуге байланысты болған жағдайды қоспағанда, өзі қатысушысы болған көлік оқиғасы болған жерден кетіп қалса;
 - 8) көлік құралын жүргізген және психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтыну фактісін және мас күйін анықтау үшін медициналық куәландыруға жіберілген тұлға дәлелсіз себептермен мұндай куәландырудан өтпесе, кері талап қоюға құқылы.
2. Егер осы баптың 1-тармағында санамаланған жағдайларда келтірілген зиянның кінәсі осы Сақтандыру ережелерінің 5-бабы 4-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген тұлға болып табылса, сақтандырушының сақтанушыға (сақтандырылушыға) кері талап қоюға құқығы бар.
3. Сақтандыру төлемін жүзеге асырған сақтандырушыға ол төлеген сома шегінде сақтанушының (сақтандырылушының) сақтандырушы сақтандыру нәтижесінде өтеген залалдар үшін жауапты тұлғаға кері талап қою құқығы ауысады. Бұл ретте, егер сақтандыру жағдайы автомобиль жолдары мен олардың құрылыстарына қанағаттанғысыз қызмет көрсетуден туындаған жол жағдайлары себебінен болғаны анықталса, көлік құралы иесінің осындай жағдайлар жасауға кінәлі тұлғаға талап қою құқығы сақтандыру төлемін жүзеге асырған сақтандырушыға ауысады.

25-бап. ДАУЛАРДЫ ҚАРАУ ТӘРТІБІ

1. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын даулар Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қаралады.

26-бап. КӨЛІК ҚҰРАЛДАРЫ ИЕЛЕРІНІҢ АЗАМАТТЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ ЖАУАПКЕРШІЛІГІН МІНДЕТТІ САҚТАНДЫРУ ЖӨНІНДЕГІ ДАУЛАРДЫ РЕТТЕУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

1. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын дау болған кезде сақтанушы (жәбірленуші, пайда алушы) жазбаша нысанда құқылы:
талаптарды көрсете отырып және оның талаптарын растайтын құжаттарды қоса бере отырып, сақтандырушыға (оның ішінде филиал, өкілдік, өзге де оқшауланған құрылымдық бөлімше, сақтандырушының интернет-ресурсы арқылы) өтініш жіберуге, немесе
өтінішті сақтандыру омбудсменіне (тікелей сақтандыру омбудсменіне, оның ішінде оның интернет-ресурсы арқылы не сақтандырушы арқылы, оның ішінде оның филиалы, өкілдігі, өзге де оқшауланған құрылымдық бөлімшесі, интернет-ресурс арқылы) жіберуге, немесе Қазақстан Республикасының «Сақтандыру қызметі туралы» Заңында көзделген ерекшеліктерді ескере отырып, көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын дауларды реттеу үшін сотқа жүгінуге құқылы.
2. Сақтандырушы сақтанушыдан (жәбірленушіден, пайда алушыдан) өтінішті алған кезде бес жұмыс күні ішінде дауды реттеудің одан әрі тәртібін көрсете отырып, қарайды және жазбаша жауап береді.

3. Сақтанушы (жәбірленуші, пайда алушы) сақтандыру омбудсманына жүгінген жағдайда сақтандырушы сақтанушының, жәбірленушінің (пайда алушының), сақтандыру омбудсманының сұрау салуы бойынша сұрау салуды алған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде дауды қарауға және шешуге қатысты құжаттарды ұсынуға міндетті.

4. Сақтанушы мен Сақтандырушы арасында сақтандыру шартын жасау кезінде келісімге қол жеткізілуге тиіс:

- 1) сақтандыру объектісі болып табылатын белгілі бір мүлік немесе өзге де мүліктік мүдде туралы;
- 2) басталуы жағдайында сақтандыру жүзеге асырылатын оқиғаның (сақтандыру жағдайының) сипаты туралы;
- 3) сақтандыру сомасының мөлшері туралы;
- 4) шарттың қолданылу мерзімі туралы.